TARTU ÜLIKOOL UNIVERSITAS TARTUENSIS 1632
A-5970

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

Julkaisija: Inkeri-Seura. Vastaava toimit. L. Reijo.
Toimituksen osoite: (Narva-Jõesuu) Kallivere postiag.
Kullan kylä.
N:ro 1. Tammikuulla v. 1931. 5. vuosikerta.

N Y T g J O O N

jokainen meistä aloittanut uuden vuoden ja toivonut siltä jotain parempaa ja onnellisempaa. "Sanaseppäki piirtää tällä oman nimensä 1931 vuoden lehdille ja aloittaa tämän uuden vuoden matkan varmasti uskoen, että Kaikkivoipa Jumala tulee edelleenkin tukemaan, uutta voimaa ja uskoa antamaan.

Suuri osa meistä eestin inkeriläisistä on jo jät tänyt tai kohta jättää väkirikkaan kylän ja siirtyy omalle kruntilleensa johonkin suon reunaan, jõen taak se tai metsäpahaseen. Huomattava osa on myös hajaan tunut ympäri Viron ja Eestinmaata, joku ehtinyt pis täytyä yli lahdenkin ja entisajan yhdessäolosta ei ole jälellä muuta kuin muisto. Jokainen melkein yk- sinäisenä raataa vain päivästä päivään itsensä ja tulevien sukupolviensa hyväksi. Mutta kukapa ei tah toisi olla yhteydessä toisten kanssa yhdessä o m an kansan kanssa!

"Veri sakeampi vettä", sanoivat esi-isämme ja vai ka meitä ja meidän Inkeriämme onkin niin paljon pil kattu, häväisty, niin sittenkin se on oma, rakas, kai - kesta kalliimpi, ja "Sanaseppää" vaikka onkin niin mi tätön, puuttellinen, talonpojan olkikattoisessa mökis sä syntynsä saanut, niin sittenkin se on oma, oma henkeä ja o m a a e l ä m ä ä. Se kertoo omasta Inkeristämme, sen kärsimyksistä, pyrkimyksistä ja on nen päivistä, se-Sanaseppä pieni-uskosti luopi sil -

i46949112
TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

lan yli rajojen ja kertoo hajoitetusta,mutta suu -
resta suvusta.

Erimielisyys,katoelliset ajatukset useasti es -
tävät meitä tarttumaan yhteiseen asiaan ja ajamaan
yhteistä asiaa."Sanasoppä" kumminkin tahtoo olla
ulkopuolella kaikenlaista tyhjänpäivästä koskinäis-
tä riitaa ja siksi huolehtikaamme,että "Sanasoppä"
löytyisi jokaisen pöydältä, kirjakaapista-tai par-
velta; samalla olkaamme ahkeria lähettämään sano -
mia,uutisia ja kertomuksia joka nurkasta ja talos-
ta "Sanasopän" alasimelle.

Toimitus.

I N K E R I L Ä I S E T K O D I T

kauniiksi ja elinvoimaisiksi !

(Kirjoittanut Antti SEPPÄNEN)

Kuten sanottu,Inkerin kodit ovat pieniä ja köy -
hiä.Semmoisia ne ovat myös täällä Eestin Inkerissä.
Niiden sisäinen ~~kauneus~~ puhtaus ja ulkonainen kau -
neus ei olo kovinkaan viehättävää.Sanotaan, että
köyhyys on tässä syypukki. Taistelu olemassaolonsa
puolesta, taistelu leivästä,siitä,millä itsensä ver
hoa,vaati kaiken ajan ja siksi ei voi ajatellakaan
tuommoisista asioista kuin puhtaus ja kauneus on.Tä
mä kuitenkin on vain osittain totta.

Muistuu mieleeni viimekesäisestä matkastani eräs
tapaus, joukko suomalaisia ylioppilaita-neitosia
taivaltaa erään inkeriläisen talon ohi. Talo on uu-
si,ovet ja ikkunat maalattu.

"Kuinka kaunis ja komea talo!", huudahtavat nei-
tosetMutta kun jonon pakottamina pistäydyttiin sis
sään, hämmästyneinä jäivät neidit seisomaan.Istua
ei kukaan halunut,-sisäinen kirvelevä likaisuus ja
täydellinen epäjärjestys vaikuttivat masentavasti
olijoihin.Minkälainen siis oli tuo tupa? Lattia(per
mantoJmusta kuin ryssän saappaat,lakaisematta(pyyh-
kimättä) vuoteilla täydellinen sekasorto,siellä oli
jauhovakka,emännän päällysvaatteet,pojan hattu ja
jumaltics mitä muuta vielä, vuoteen alla taas oli
varmasti enemmän tavaroa kuin Väikylän osuuskaupas-
sa. Pöytä oli hyvin likaisen ja rasvaisen näköi -
nen,kaikenlaista roskaa täynnä. Penkit olivat sem-
moisessa kunnossa,ettei tahtonut löytyä paikkaa ,
minne istahtaa. Likaisella lattialla jonotti istua
lapsi,joka ei ollut puhtaampi lattiaa,niin että
sääli oli sitä pienokaista katsella.

Tultuaan ulos tytöt ihmettelivät ja eivät voineet
käsittää ,ymmärtää,miten näin ulonaisesti kauniis-
sa talossa on hullunkurinen järjestys ja likaisuus.
Mutta niin se oli ja täytyy tunnustaa,että tämän
tapaisia kotoja meillä löytyy vielä yllin kyllin.

Niin totta,onhan meillä myös semmoisia kotoja,
joissa puhtaus ja järjestys vallitsee,mutta,ikävä
kyllä, niitä on kovin vähän, siksi vielä ankarammal
ta tuntuu käsky:inkeriläiset kodit kauniiksi ja ~~xix~~
elinvoimaisiksi!

Mitä siis tulisi tehdä,että inkeriläinen pikku -
nen koti muuttuisi kauniiksi ja elinvoimaiseksi?
Ennen kun tähän suureen kysymykseen vastaa,tulee ol
la selvillä,mitä on ymmärrettävä kauniilla ja elin-
voimaisella kodilla? Kaunis koti on se,jossa tuon
sisässä sekä ympäristössä vallitsee puhtaus,järjes-
tys ja sopusointu, niin että viihtyisä, mukava ja
hauskaa on siellä olla ja elää. Ja elinvoimainen on
se koti, joka antaa leivän, vaatteet ja muut elämän
tarpeet siellä asuville.

Kodin kauneus,puhtaus ja viihtyisyys riippuu nai
sesta. Nainen on se,joka tässä voi ja jonka pitää
tässä suuria aikaan saada. Kodin elinvoimaisuus ~~xx~~
taas riippuu miehestä. Eestiläinen sanoo:"mees on
toitja ja naine kodu kaunistaja,sõst naine loob ko-
du-koduks." Ja tämä on totta. Miehen ja naisen tuli
see tässä suuressa ja tärkeässä työssä käsi kädessä
sä,yhteismielin-ja voimin toimia,auttaen toinen ~~x~~
toistaan. Jos mies hävittää sen, minkä nainen raken
taa tai päinvastoin, niin silloin ei ole työlle et-
tua eikä menestystä. Jos mies raataen päivän uuvut-
tavassa ulkotyössä palajaa illalla väsyneenä kotia
ja löytää siellä odottavan herttaisen naisensa,joka
on puhtaalle valkoiselle pöydälle tuonut höyryävään
illallisen ja laittanut huntoon yksinkertaisen,mut-
ta siistin vuoteen, niin eikö silloin väsynyt mies
tunne iloa ,että hänellä on kunnon,puhtautta ja

järjestystä rakastava vaimo...on koti sen sanan täydellisemmässä merkityksessä. Ja kun mies ei hyökkää kiukkuisena ja ärtyisenä naisensa kimppuun, joka on pitkän päivän toiminut kotiaskareissa, vaan a n t a a a r v o n myös n a i s e n työlle, naisen, joka hellien miehen vastaanottaa, niin kas silloin on iloa sydämissä, kas, silloin vasta onnesta paisuu rinta.

Niin koti-ja perhe-elämässäkin rakkaus rakentaa ja viha hajoittaa.

(Jatkataan)

P A K K A S E S S A

Kertomus tosielämästä .

On tammikuun aamu. Hiihtelen pitkin Rapasuon ojaa Sukseni kitisevät ja sauvat natisevat, pakkanen on kova, kaksikymmentäviisi pykälää. Yhtäkkiä huomaan tien polvessa noin kymmenvuotisen pojan. Selässä hänellä reppu-sehän on "kirjasuma"-poika on siis oppilas ja matkalla Kallivieren kansakouluun. Pari, kolme sauvojen iskua ja olen pojan vieressä.

"Huomenta!" huudahdan, "huomenta", kuuluu hiljainen vastaus "jalkoja palentaa...."

Hiihdän pojan edessä ja kehoitan pientä miestä kovemmin juoksemaan. Joka toinen hetki katsahdan taaksepäin. Pienokaisen posket ovat punaisia, pakkanen siis niille ei tee vielä hätää, isän "suomen hattu" on mainoensa arvoinen.

"Varpaja" kuuluu itkunsekainen ääni. Kovat tervatut saappaat huonosti varjelevat varpaita, mutta pakkanen on armoton ja minä en voi muuta kuin yllytän poikaa juoksuun. Uskollisesti poika juoksee kin ja viimeinkin väsyneenä avaa koulun oven.

Vaivuin ajatuksiin. Mitähän, kun Hanikestakin käyvät ensimäisen luokan oppilaat juoksemaan Kallivieren koululuun, monta murheen näytelmää silloin Rapasuon oja sekä Räkälän metsä nähdä saa?...

Mutta kukapa tätä nyt ajattelee, meillähän on 3-4 miljoonan koulu....

Me säästämme...

KUNNAN ASIAT HENKILÖMAKSUT

III. INTERNATSIONAALI .

Viime vuoden lopussa kunnan haltusto päätti vuodeksi 1931-32 henkilö-isikumaksut määrätä varalli - suuden mukaan, niin että 1-nen tulisi maksamaan viisi kertaa enemmän viimeistä, 5-ttä. Mittapuuksi va - littiin maa ja "rikkuus", 25 hektarin omistajat sekä 100 kruunun palkansaajat I-seen luokkaan, 15 ha - II 5-15 ha -III, 1-5 ha IV, ja maattomat V. luokkaan. Valittiin komissiooni ja pariviikkosen työn jälkeen koko kunnan asukkaat olivat luokitettu.

Paperilla työ muodostui oikein kauniiksi, mutta kansan keskuudessa syntyi sellainen meteli, jota Narvan kunta vielä nähnyt ei ole tässä "Vapaarrikin" aajassa. Maa näetkös kaikilla ei ole samallainen, käsitys rikkaudesta näin köyhässä kunnassa on myöskin epämääräinen. Itsestään rikkaita, tehtalijoita sekä muita herroja ei ole. Suuren palkan miehiä paitsi kansakoulujen johtajia ja kunnan sihteeriä ei ole, I-seen luokkaan siis täytyi ottaa suuri osa samoja talonpoikia, raataväisempia ja säästäväisempiä. Sitä paitsi sattui niin, että moni hyvä mies "undrohissa" lipsahti viimeiseen luokkaan ja kansa sai tuollaisen käsityksen, että henkilömaksuja määrätään "nonnää myö" Tästä syttyi suuri tyytymättömyys. Kunnanvaltuustolle annettiin pilkallinen nimi "komintern" komissiooni nimitettiin "komitet bednota'ks" jne.

Kunnanvaltuuston kokoukseen tammikuun 25 p:nä saapui enemmän satoa vastalausetta ja paljon kansaa. Syntyi riitaa, kiroilua, eräs akka kyyneliäkin vuodatti.

"Tämä on täss' kolmas internatsinaal!" huudahti eräs isäntä. Kunnanvanhin luki tämän "haavamiseksi" ja uhkasi ottaa sanojan "vastukselle" Sanoja taas tuisi ajatella, että eihän tässä olla Moskovassa ja vastasi "ottakaa p-t." "Itse valtuusto keskeenään" otti linnaa" vielä kiivammin ja vaikka sitä jatkui melkein koko päivä, niin sittenkin komissjonin työ jäi hyväksymättä.

Narvan kunnassa on n. 1325 maksuvelvollista, niistä 633 mies- ja 692 naishenkilöä.

RAJAN TOISELLA PUOLELLA

kaikenlaisilla konsteilla pakoitettiin kansaa "vapaehtoisesti" hakkaamaan ja vetämään metsää joenrantoihin. Pidettiin monet ja monet miitingat ja kokoukset, mutta metsissä puut jäivät aina vain seisomaan. Taisivat ymmärtää silloin neuvostoherrat, että loppuen lopuksi pitää toki oikeat kynnet vetää esille ja niinpä ennen joulua kyliin saapui Jaaman Rik"in virallinen ja kuiva käsky: kaikki työhönkelvolliset mies- ja naishenkilöt metsätöihin. Kulakkojen on hakattava 250 kmtr., serednjakkojen (keskivarakkaiden) 155- ja köyhien 145 k.mtr. Vetää taas pitää samann luokittelun mukaan 1040, 623 ja 538 k mtr. Tämän käskyn ei täyttäjät rangaistaan U.K. § 61 mukaan kuin rikoksen tekijät ainakin. Tämän lisäksi talonpojat kertovat, että käsky kantaa Hruljoffin ja "tyttöräpälän" Shumajevan allekirjoituksin.

KULLALLA kauan aikaa toimia saarnaaja J.P O - R A L I . Kommunistit hitoivat kauan hampaitaan, ottivat Poralilta äänioikeuden, kielsivät kokouksien pitämisen ja kiskoivat suuria maksuja. Nyt joulun jälkeen häneltä myytiin moison kommuunale viimeiset 2 lehmää à 50 ruplaa, hevonen ja varsa 600 rpl., heinälato 3 rpl. samovaari 2rpl. ja kaappi 3rpl. Rahat luovutettiin tietysti - Neuvostojen hallitukselle.

Sannalta MIHALKAN FYÖDÄR olisi pitänyt rekisteröidä 1 sian ja luovuttaa neuvostolle 300 puudaa perunoita. Mihalkan poika ei tehnyt kumpaakaan ja joutui mustalle taululle. Arvellaan, että mies kohta joutuu Solovkiin.

Erään Kullan miehen noin kutsutun Isse Matin tavat muuttuvat aina vain hurjemmaksi. Jouluna hän näet puukollaan viilsi yhtä poikaa niin että toinen heti paikalla kuoli. Puukon uhriksi joutunut kuitenkertmuksien mukaan oli Joenperältä.

Heinäpuudan hinta on 7-8 ruplaa, se on n. 1500 snt.

VILJANRYÖSTÖ ARSIALLA

Noin pari viikkoa taaksepäin raja-asukkaat näkivät kuinka toisella puolella rajaa Arsialla ryssän soltut ajelivat kiväreine ja ruoskine pitkin kylää. He "kokosivat" viljaa sekä olkia.

"SANASEPÄN" KIRJOITUSKILPAILUN LOPPUTULOS

Kuten tunnettua, 1. palkinnon kirjoituskilpailussa sai Antti Seppänen ja 2-sen Katri Voipää. Palkintoina oli raha, mutta suuri oli yllätyksemme kun 15-vuotias Katri sanoi, että hän ei tahtoisikaan niin rahaa kuin...."Mitä?" "Inkerin rintamerkkiä.."

Opettaja A. Seppänen taas kirjeessään kiittää palkinnosta, mutta luovuttaa rahan 5 kruunua Inkeri-Seuralle "Sanasepän" työn tukemiseksi. "Suurin ilo ja palkinto minulle on se tieto, että kirjoitukseni ovat valloittaneet mieliä, herättäneet sydämiä ja kohottaneet inkeriläis-suomalaisuuden henkeä", kirjoittaa A. Seppänen "Inkeriläisenä opettajana, vaikka tällä kertaa työskentelenkin etäällä Inkeristä, on minulla pyhänä velvollisuutena toimia oman Inkerin kansan hyväksi. Tulen edelleenkin työskentelemään pienoisen äänenkannattajamme palstoilla ja toivon, että kaikki meikäläiset intelegenssit avustaisivat kirjoituksillaan yhteistä lehteämme.

Vakintuukon ja lujittukoon suomalaishenki ja-mieli Eestin Inkerissä tänä vuonna! Eläköön Sanasoppa ja kylväköön kultaisia jyviä ympäristöön ja kansan sydämeen!! Kasvakoon Sanasepän lukija- ja avustajaperhe! Murtukoon punaisen sorron kahleet ja tuokoon uusi vuosi Inkerille vapauden!

Uuden vuoden kauniit terveh dykset kaikille, joille on suomalaisen Inkerin vapaus ja kovaosaisen kansamme kohtalo, valoisa tulevaisuus kallista...."

Totta totisesti, kansa, jolla on tuollaisia kulliaita ja kultamurusia, ei voi kuolla, e i k o s k a a n!

Lukija! Onko naapurisi ja ystäväsi tilannut "Sanasepän? Jos ei, niin tehköön sen vielä tänäpäivänä.

PIKKU-UUTISIA.

Kunnanvaltuusto kokouksessaan tammikuun 25 p:nä päätti kansakoulun verkon jättää entiseksi.

Kunnanvaltuusto päätti avata puhelin(telefon)asemat m.m. P.Ropsuun, Kullankylään, Vannankylään, Karstalaan Saarkylään ja Tervolaan

Kunnanvaltuusto päätti ottaa palvelukseen kirjurin oppilaan. Palkkaa 20 kruunua

25-vuotis syntymäpäivänä kuoli tammikuussa Aleksander S i r k k u n e n Hanikesta.

Joulukuussa kuoli Tallinnassa Juhana K u u t t a n e n-entinen Kallivieren kansakoulun johtaja.

Jouluna katosi tietämättömiin Tammi-(Vasjokka)niminen nuorukainen. Tiedettiin kertoa, että hän joutui rajan toiselle puolelle. Kuukauden kuluttua poika kumminkin yhtäkkiä "löytyi" ja matkusti Jovviin, sotapalvelukseen.

Ryssänkielisten kylttien tervamisesta joutui käräjäpöydän eteen Yrjö Harakka Kullalta. Kunnanvanhimman apulaisen Räkälän syytös kuitenkin osoittautui perättömäksi ja Harakka jäi oikeaksi.

Helmikuussa järjestetään Viljandissa suuret hiihtokilpailut. Kilpailuihin matkustaa tänä vuonna Eestin Inkeristä useampi suksimies.

Helsingistä kirjoitetaan, että sieltä saapuu Eesttin Inkerin kyliin kotitalousneuvoja.

I-SMO:n lähettämänä Jussi H u s s u matkusti tammikuun lopussa suomalaiseen maamieskouluun.

"Sanasepässä" tulee olemaan erikoinen nuorten osasto, johon nuoret, koulunoppilaatkin, saavat lähettää kirjoituksia, runoja sekä piirustuksia.

"SANASEPPÄ" ilmestyy v. 1931 12. numeroisena ja maksaa ilman postia Eestin Inkerissä 50 snt.
(Narva-jõesuu) Kallivere ag. Kullankylä — postitse Eestissä 75 —
Suomessa 20 mk.
Suomessa "Sanasepän" tilauksia vastaanottaa: Keijo Mäntyvaara, Helsinki, Ratakatu 1a B.12.

Ent. A-5970

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

Julkaisija: Inkeri-Seura. Vastaava toimit. L. Reijo
Toimituksen osoite: Narva-Jõesuu, Kallivere, Kullank

N:ro 2 Maaliskuu v. 1931

INKERI-ILLAT SUOMESSA

"oppikouluissamme kautta Suomen Tasavallan tullaan järjestämään Inkeri-iltoja, pienimiä juhlallisuuksia..."

näin kirjoitetaan Suomesta meille tänne Eestin Inkeriin. Siinä vasta hyvä uutinen! Suomen koulupojat ja miksei tytötkin keskellä kiireintä oppityötä muistavat rajantakaisia veljiään, onnetonta, orjuuteen jäänyttä Inkeriä, ja järjestämällä inkeri-iltoja, he tahtovat kiinnittää koko Suomen kansan huomiota rajarauta-aidalla eroitetun suomalaisen kansan sirpaleen elämään.

"Sanaseppä" puolestaan tahtoisi hetkeksi pistäytyä koulunuorison sekä juhlivan yleisön keskuuteen ja kertoa inkeriläisten sydämelliset tervei-set.

Terve kaukainen veli ja sisar! Tiedäthän, että olemme samaa sukua ja samaa henkeä. Jakuin sinun Savon-Hämeen-Pohjan-tai Karjalanmaasi on suomalaista Suomea niin meidän Inkerinmaammekin. Raja vaan on leikannut Inkerin irti omasta vartalostaan, raja on saanut aikaan sen, että veljeksien elämä kulkee eri tietä.

Raja, oikeammin rajat ovat kirouksena syöpyneet Suomen kansan ruumiin ja kuin pilan jatkoksi juuri

i 46949112

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

me suomalaiset itse vähemmän kaikesta olemme ajatellut niiden, luonnottomien rajoen poistamisesta oman - ja isiemme maanpinnalta.

Mutta nyt, kun suomalainen saa terveiset veljeltään ei suoraan, vaan yli piikkilanka-aidan, on pakostakin herättävä huomamaan, että kuin entiset niin hykyisetkin rajat ovat Suomen kansalle suuri vääryys, siksi j jokaisen pyhänä velvollisuutena on yhtyä vaatimukseen Suomalaisten maalta rajat pois! Suomi ja Suomen kansa eheäksi!

Eläköön Suur-Suomi!

E E S T I N I N K E R I

MITÄ SE ON ?

Vuonna 1919 inkerin parhaimmat pojat yhdessä eestiläisveljien kanssa taistelivat Eestin ja Inkerin vapauden puolesta. Saavutettiin mainehikkaita voittoja, mutta vielä ei sallittu Inkerin orjuuden yön päättyä, Inkeriläis-eestiläisten joukkojen oli pakko jättää inkeriläiset kylät vuosisataisen vihollisen ryöstettäväksi ja peräytyä lähelle Narvan jokea. Turhaan inkerin miehet uneksivat uudesta hyökkäyksestä, Eesti teki rauhan bolshevikkien kanssa ja inkeriläisten oli luovutettava aseet. Vapaussota päättyi, Eesti jäi vapaaksi ja itsenäiseksi, mutta Inkerin kansa joutui kommunistiryssien hirveän, mielettömän terrorin alaiseksi. Ainoastaan pieni, murto osa Länsi-Inkeriä, noin 2tuhatta asukasta, joutui Eestin Vapaariikin yhteyteen. Liekö tämä sattuma, eestiläis diplomaattien hyvänteko Inkerin kansalle vai Jumalan tahto, on vaikea sanoa. Kieltämätön tosiasia, vaan on, että n. 2.000 inkeriläistä saivat Isänmaakseen Eestin. Inkeriläisten asuma-alue luettiin kuuluvaksi Narvan kuntaan, mutta sanomalehteissä ja jokapäiväisessä puheessa aina yhä useammin ruvettiin käyttämään nimitystä E e s t i n I n k e r i. Tämä nimitys siis tuli tarkoittamaan rajan ja Suomen lahden sekä Narvanjoenväilistä maa-alaa. Nimi onkin aivan luonnollinen ja onnistunut. Inkeriläisen kansan niin rakkaalta helähtäkin Eestin Inkeri!

EESTIN INKERILÄISET

Kun hämärässä menneisyydessä muutama vuosisata Kristuksen syntymän jälkeen Itä-meren suomalaiset asettuivat nykyiselle asuma-alueelle, on aivan todennäköistä, että jo silloin muodostuivat ainakin kolme Eestin Inkerin kylää: Väikylä, Saar(Säär)kylä ja Vanakylä. Näiden kylien asukkaat erosivat Karjalan heimosta ja tulivat tänne Laatokan ja Suomen lahden välistä tietä. He olivat pakanoita ja vasta Novgorodin vallan aikana heidät ristittiin kreikkalais-katolikkalaiseen "vennään"uskoon. On tunnettu asia, että tälläisten pakanoiden ristimisen tarkoituksena ei ollut sielun pelastaminen, vaan aina joku toinen asia. Niin tässäkin tapauksessa, Inkerin alkuasukkaita siis myös yllämainittujen kylien perustajia käytiin yksinkertaisesti uskonnon avulla venäläistyttämään. Mutta ihmeellisellä sitkeydellä he halki vuosisatojen säilyttivät oman suomenkielensä, ja vasta nyt viimevuosikymmenien aikana Väi-ja Saarkylän inkeriläiset murtuivat, väsyivät taistelussa petosta vastaan ja nyt he eivät enää opeta lapsilleen omaa rakasta esi-isien-ja äitienkieltä, vaan vihamielisryssänkieli myrkyttää inkeriläislapsiparkoja.... Vanakylä sen sijaan antaa paljon kauniimman kuvan, siellä oma, Jumalalta saatu kieli ei ole unohdettu eikä koskaan unohdeta, sitä vaan päivä päivältä kehitetään kauniimmaksi ja täydellisemmäksi.

Ikäänkuin toisen osan Eestin Inkerin väestöä muodostavat luterilaiset(Kalliviere, Kullankylä). Näiden esi-isät (vaikka kuuluvatkin samaan Suomen kansaan) joutuivat Inkeriin myöhemmin. He näet tulivat yli Suomen lahden joko purjehtimalla taikka talvella jäätä hyödyttäen vasta 1600 luvuilla. Hekin aikaisemmin olivat pakanoita, mutta Suomessa nämä joutuivat kristinuskoon. Heidän tehtiin luterilaisiksi ja tämän luterilaisuuden he toivat mukanaan Inkeriin. Hyvin ymmärrettävistä syistä näitä uusia tulokaita nimitettiin "suomalaisiksi" vielä viimepäivinäkin. Heidän uskontonsakin oli muodostunut kansalliseksi sydämen asiaksi. He hommasi-

...n omaehtoiset papit ja luskarit, jo... on avulla lu-
kutaito tuli kansan keskuudessa yleiseksi.

Nyt nämä alkuaikaiset "vennäänuskoiset" ja luterilaiset "suomenuskoiset" ovat siksi paljon sekoittuneet, että on vaikea niiden välillä tehdä eroa. HE ovat samaa kansaa, heillä ovat samat päämäärät ja pyrkimykset. Uskonnolliset kysymyksetkin ovat muodostumassa jokaisen henkilökohtaiseksi asiaksi ja niistä enää ei tarvitse riidellä. Kaikki olkaan inkeriläisiä-Bestin inkeriläisiä-samanarvoisia, veljiä kes kenään - siinä kaikki.

Kolme kaskua

Murheen uumenista
riemu juuret saa.

Taiston tuoksinasta
rauha puhkeaa.

Elo kuolemasta
vasta versoaa.

--:::-- Helmi Kallio

S U K S E T , S U K S E T ! !

Kaiken muun hyvän elpymisen yhteydessä on meillä hiihtäminenkin tullut jokapäiväiseksi välttämättömäksi tavaksi. Jos muutama vuosi sitten ei nähnyt suksen jälkeäkään, näkee nyt sen sijaan koulupoikia-ja tyttöjä, nuoria ja vanhoja - suksilla hiihtämässä yli honkien, läpi metsien...

"Pitää tehä sukset", päättää nuori poika, "mistä s nyt saisi sukset", huokaisee tyttönen ja "isä tuoho miul sukset", monkuu pieni lapsi

Sukset, sukset! on tämän talven tunnuslause.

Vuosia nukkunut urheilu(Sportti)mieli herää kansan syyvydestä. Ei tupakkaa, ei viinaa, ei tautia kyl vaivä tanssejo, ei kortinpelua, vaan suksille, suksille

---

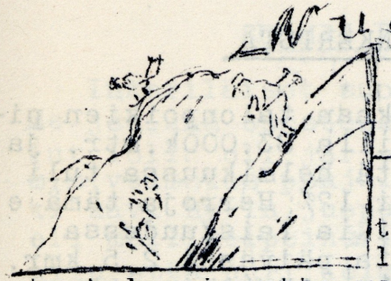

Nuoten sivu.

"Mistä nuoret puhuu tänään, sitä huomenna tekee koko kansa"

Meille nuorille on sanottu, että Inkerin kansan tulevaisuus olemme me. Valmistukaamme siis tuota tulevaisuutta vastaanottamaan ja sitä tekemään! Tulee aika, jolloin "Sanasepän" toimittajat vaativat lepoa ja meiltä vaihtoa, ja nyt, kun meille on annettu oma sivu, oma nurkka, niin käyttäkäämme sitä oppiaksemme tulevaisuudessa itsenäisesti toimittamaan "Sanaseppää" ja kirjoittamaan muutakin.

Kaikki kirjoitukset, runot ja piirustukset lähettäkkää Mikko Reijolle. Mikko

---x---

Oman kansan puolesta

Me täällä onnellisina saamme viettää päiviä, jokainen meistä tekee ahkerasti työtä. Mutta kun ~~kkx~~ hiihtelemme pitkin rajaa ja luomme silmäyksen yli aidan, silloin monenkin iloisille kasvoille ilmestyy murheenkyynel, mutta samassa jäykistyvät kasvot, viha tulee sydämeen tuota ryssän orjuutta vastaan.

Me nuoret, jotka täällä onnellisina saamme viettää elämää, uhratkaamme kaikki voimamme niidenkin veljiemme puolesta, jotka ovat ryssän orjuuden ikeen alla! Sirkka.

---xx---

V. 1931

Inkerin kansa kahleissa huokaa,
Ei ole vaatteita, ei ole ruokaa.
Natŝalnikk' kirottu kaikki meiltvei
Hyvää ryssältä, ei konsaan, ei.
Kommunistikätyrit kaikki meilt' riisti,
Itse he ilkkuen nenäänsä niisti.
Niistä rauhassa, niistä ryssä parka,
Kohta jo leikataan elämäsi lanka.
Mikko.

Nimeni, joka oli Nikola on tästä lähtien Mikko MikkoReijo.

RAJANTAKAISESTA INKERISTÄ

Kommunistiherrojen päätöksen mukaan talonpoikien pitää hakata metsää Laukaan tieholla 83.000k.mtr. ja vetää 105.000 kmr. Tästä määrästä helmikuussa tuli "leikatuksi"n.50% ja vedätetyksi 12%. Herroja tämä ei tyydytä ja he syyttävät talonpoikia laiskuudessa, jokaisen työmiehen pitäisi hakata päivässä 2,5 kmr., mutta sitä"normia" ei kukaan jaksa täyttää-ruoka huono, sahat kelpamattomat ja saappaita ei ole. Nyt suunnitellaan kontrollin tiukentamista. Muutamille Kukkusin kylästä jo on määrätty sakkoa laiskuuden takia 50-300 ruplaa. Elämä metsäparekkeissa on hirveä: likaisuus, itikat, juoppous, tappelut. Niinpä Aleksanteri Orpo Vervinon metsässä piestiin tajuttomaksi. Kullalla ilman vastarintaa menivät orjatyöhön vain: Shuster(Tuomaan naisen mies) Rojun Olo, Vera ja Erikan Matti.

Jaaman raionissa on kollektiviseerattu 15,5% talouksia. Keväälksi tahdotaan % kohottaa 27-een ja sen johdosta talonpoikia on ruvettu taaskin "kovasti piikistämään".

Jaaman ja Kattilan raijoonit on nyt yhdistetty. Asukkaita yhdistetyssä raioonissa on 51.000.

Silakan(hailin)pyynti Suomen lahdella on ollut tähän asti niin hyvä, että ei ole ehditty kaikkea veittää nälkäiseen Leningradiin, vaan on suuri määrä hailia jätetty hankeen odottamaan kevättä.

Mihalsxxitš Sergitš Sannalta on karkoitettu tietämättä minne ja kuinka kauaksi.

Kuten jo kerrottiin, kullalainen saarnaaja J.Poroli joutui kommunistien vihan alaiseksi. Sitä hätää Poroli meni Struuppaalle valmistamaan moottoriveneitä, mutta huolimatta siitä hänelle annettiin lisänormi-hakata metsää 250 k.mtr. ja nyt, kun P.kahta työtä samalla aikaa ei voi tehdä, niin tulevaisuus on synkkä

Närusin milissioneerikin t.Sergejeff on joutunut mustalle laudalle, koska pitää ympäristön väkeä"ominamiehinä" ja eikä tahdo heitä vainota.

SUOMEN PUUKKO JA RYSSÄT

Inkeriläiset suojeluskuntapojat viettivät viime jouluna osastonsa vuosipäivää. Kallivieren koululolla oli järjestetty illanvietto. Laulettiin m.m. voimakas pohjalainen "Ison talon Antti" Kaikki kävi hyvin, juopuneitakaan ei ollut. Järjestys oli mallikelpoinen. Mutta suureksi kummaksi huomattiin, että pari, kolme "inteligenssimiestä" pakeni- he näet saivat vatsataudin, tiri...

Melkoin kuukausi meni ennenkuin tauti parani ja sitten ryssäläisessä "StarNarListok'issa" ilmestyi selostus, miksi herrat saivat vatsataudin. He näet näkivät "Isontalon Antin" laulun aikana suomen p u u k k o j a. Voi, voi miesparkoja... ajatelkaahan, he näkivät p u u k k o j a ja pitkiä, puolen vaaksan pituisia! Ja ne puukot samassa kasvoivat tikareiksi, oikein lermonttovolaisiksi kinszhaliksi. No eikös siinä nyt ryssänpahahenkinen mies saa syäntautia! Kumma ja ihme, kuinka nuo nuoret inkeriläiset tytöt vain jaksoivat xxx olla pyörtymättä.

Samassa kirjoituksessa käytetään kauniita sivistys ja kulttuuri sanoja. Ryssä ja kulttuuri! Sehän on samaa puhetta kuin: "meijen sika on niin puhas ja kaunis, syöpi herkullista ruokaa, hevosen munsikoita j.n.e."

Edelleen kirjoituksessa tietysti takerrutaan kiinni L.Reijoon ja "Sanaseppään". Reijo se se on ryssille kaiken pahan alku ja juuri ja "Sanaseppä se ei ylistä yhtään enkelimaisia ryssiä, ja suojeluskuntapojat-näyttävät suomen puukkoja... Karauul!..

S U O M E S S A

rahakeräys Eestin Inkerin kirkon hyväksi on nyt päätetty. Lahjoituksena on saatu rahaa Eestin kruunuissa yli 1.600:8 Tällä rahasummalla on mahdollisuus viedä kirkon rakennustyöt loppuun ja, jos Jumala suo, ensi keväällä kirkko voi avata ovet jumalanpalveluksia varten.

Jokaisen meistä P I T Ä Ä T I E T Ä Ä, että nyt meidän Riigivanem on Konst. P ä t s.

Suomen Tasavallan presidentti P.E.S v i n h u f - v u d

ja että IV.Suomalais-ugrilainen kulttuurikongressi on tänä vuonna kesäkuun 16-18 p:nä.

Neiti Margit W a l l d è n saapui helmikuussa Eestin Inkeriin. Kullalla hän opasti nuoria kerhotyössä ja jakoi emannille neuvoja ruokataloudessa.Hyvin paljon tyätä antoivat neitille terveydenhoitoasiat. Maaliskuuksi neiti meni Kallivieren.

Maaliskuun 9p:nä alkoi Kallivieressä rippikoulu . Oppilaina 8 tyttöä ja 3 poikaa.Ensimäisellä viikolla opettaa kanttori Hyrri,koska kirkkoherra Erviö sairastui. Kkh.Erviö teki tammikuussa matkan Liivinmaalle ja nyt,kun terveys hiukan paranee,tulee rouvansa kanssa pitämään rippikoulua.

Suomalainen saarnaaja Eino H e i n o n e n Porista pite viime aikoina Eestin Inkerissä sarjasaarnoja.

Inkeriläiset hiihtäjät osallistuivat hyvällä menestyksellä tämän talven hiihtokilpailuihin Narvassa ja Viljandissa.I-siä palkintoja Narvassa toivat:nuorten sarjassa Roope Reijo,ikämiess.M.Olavi ja naist.Ruusa Reijo.Viljandissa taas suuren yllätyksen syi aikaan 15-vuotias Katri Voipää,hän oli 3klm.hiihdossa II-n Kuuluisia nimiä siis voi kasvattaa pikku E.Inkerikin

---

Huhu Haniken Tammen häviämisestä on perätön.

Opettaja K.Elken perusti laulukuoron.Suuri puute on miesäänistä

Opettaja A.Thalus on luovuttanut osan Länsi-Inkerin rykmentin arkistoa Eestin Vapaustaistelun historiakotealle.

Keski talvella ruvettiin kaivamaan ojaa Kullan sekä Haniken takaisen Kaadarsuon kuivattamiseksi.Lumen tavattomaan paljouden vuoksi työ kumminkin täytyi keskeyttää.

Maakorraldus komisjooni aikoo ensikesäksi antaa ympäristön maanviljelijöille Sannikosta heinämaata.

Est. A-5970

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

Julkaisija: Inkeri-Seura. Vastaava toimit. L. Reijo

Toimituksen osoite: Narva-Jõesuu, Kallivere, Kulla

N:ro 3-4 p ä ä s i ä i s e n ä v. 1931.

„Hän on noussut ylös"

Kirj. pastori H. K. Erviö.

Pitkänperjantain synkät tapaukset näyttivät hetkessä pyyhkäisseen pois Herran Jeesuksen toiminnan ja sen tulokset, hajoittaneen Hänen opetuslapsijoukkonsa ja tehneen Jumalan suunnitelmat lopenneen ihmiskunnan pelastamiseksi tyhjäksi. Ylimäisen papin Kaipaan, neuvo "on parempi, että yksi ihminen kuolee kansan edestä, kuin että koko kansa hukkuu", oli toteutunut, mutta sittenkin, mitenkä erilaiset olivatkaan sen seuraukset kuin mitä hän oli ajatellut.

Pääsiäisaamun sanoma: "Hän on noussut ylös", muutti kaikki. Kuolemästa, joka oli kuolemaksi tarkoitettu, oli tullut elämä ja sellainen elämä, joka vielä tänäkin päivänä virtaa eläväksi tekevänä, uudistavana voimana synnin kuormien painamiin sieluihin ja sen kirousten murtamiin sydämiin. — Oletko koskaan saanut kokea tätä ylösnousemuksen voimaa ja päässyt osalliseksi sen tuottamasta riemusta? Ei sitä niille anneta, jotka yhä rakastavat synneissänsä eläen pimeyden teitä kulkea. Eivät ne sitä saa osakseen, jotka omatekoisella hurskauden kuorella pyrkivät peittämään todellisen tilansa sekä muilta että myöskin itseltään. Vasta sitten kun pitkäperjantain ristillä tapahtunut rikos ru eaa ihmistä painamaan, ja hänen

i 46 94 911 2

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

sielustaan puristuu huokaus:"Minä viheliäinen ihminen!" vasta silloin samalta ristiltä tuleva siunaus voi täyttää hänet pääsiäisaamun ihmeellisellä ilosanomalla.

"Hän on noussut ylös". Kaikille se tänäkin pääsiäisenä kaikuu. Välinpitämättöminäkö me sitä kuuntelemme vai paneko se meidät yhtymään Karitsan voittovirteen.

Älkäämme antako sen mennä ohi meitä koskettamatta vaan tarttukaamme siihen kiinni,heikkoina ja rahnaisinakin. Silloin saamme nähdä kohdallamme toteutuvan Paavalin sanat: "Se mikä on vanhaa, on kadonnut,katso, uusi on sijaan tullut."

PÄÄSIÄINEN

on kuin muualla niin Eestin Inkerissämmekin suurena juhlana ja ilon aiheuttajana. Onhan Golgatan kuva kaukana, Jeesus noussut ylös ja me todellakin olemme onnellisia iloisia; komeilemme juhlapuvuissa, herkkuruuat täyttävät pöytämme, kaikkialla kanamunia ja hauskaa.

Mutta mitä pysähdykäämme! Kuunnelkaamme...

Huokauksia...

itkua...

verikyyneleitä...

Kuulethan, näethän .. Heitä on paljon,paljon.He ovat tuvat rinnassa äärettön kipu ja tuska, uupuneina, raadeltuina,häväistynä ,..joka hetki on niin painava ja pitkä. Edessä, ympärillä,kaikkialla kuolema, Golgata,Veri virtaa...

Untako näemme, satuako kuulemme?! Ei, todellisuutta se on,säälimätöntä,kovaa.Tuo Golgatahan on aivan tuossa rajan toisella puolella ja nuo ihmiset - veljiämme.Pelo onneton Inkerin kansa elää pitkäperjantain hetkiä. Sen huokaukset kantautuvat yli raja-aidan, sen itku särkee hiljaisuuden ja vuotava veripuhuu suuresta kamppailusta.

Tunnethan tämän veren,tunnethan tämän tuskan!

Se on sinun oma veresi,oma tuskasi,oma kärsimyksesi. Älkös unohda siis,että pitkänperjantain jälkeen tulee pääsiäinen,kuolemasta vastaversoa elämä.Kuoleva on nouseva,itkevä on iloitseva,kahlittu on vapautuva.

Nouse siis sä kansani! Nouse sinä, nousekamme kaikki, voimakkaasti kaikukoon kiitosvirsi Jumalalle kunniaksi Jeesukselle rakkaassa syntymämaassamme Inkerissä ja koko suuressa vapaassa Isänmaassamme

---



Inkeriläiset kodit KAUNIIKSI ELINVOIMAISEKSI!

Perheen isästä ja äidistä riippuu kodin kauneus ja elinvoimaisuus. Kun he kaksi yhdessä suunnittelevat,yhdessä rakentavat ja yhteisymmärryksessä kotia rakentavat; kun he säästäväisesti,ajattelevaisesti ja kunnollisesti elävät,kun kodissa vallitsee raittiuden,puhtauden ja järjestyksen henki sekä rakkauden suuri henki,tämä on siellä löytänyt sijansa vanhempiensa ja lapsien sydämissä, kas silloin Luojakin on siunaava ja auttava.

Minkälainen on kodimme - se riippuu sinusta ja minusta,rakas lukija. Me voimme kodin muuttaa helvetiksi ja voimme sinne myös rakentaa taivaan verrannollisesti puhuen. Me voimme kodimme tehdä kauniiksi ja elinvoimaiseksi,joskin se vaatii meiltä erikoisia ponnistuksia ja useasti itsekieltäytymistäkin. Se vaatii meiltä tietoa ja taitoa taitoataitoa,uskoa,tarmokasta työtä ja harrasta halua. Se ei tule meille kädet ristissä odotellessa, vaan se täytyy tarmokkaalla ja ankaralla taistelulla sekä sitkeällä ja uuttera-lla työllä voittaa.

Elämä on taistelua ja ainoastaan taistelujen ja kamppailujen kautta kulkee niin yksilön kuin ihmiskunnan tie valoa ja parempaa tulevaisuutta

kohti. Taistelujen kautta kulkee myös inkeriläisten ~~tie~~ kotien tie kauneutta ja elinvoimaisuutta kohti.

"Olemme köyhiä, matalat ja pienet ovat inkeriläiset talot. Kohtalo, sallimus on meidät kironnut ikuiseen kurjuuteen ja viheliäisyyteen, ikuiseen sekasortoon ja epäkauniihin oloihin", näin kai miettii niin monikin inkeriläinen mies ja nainen.

"Mitäs mie voin tehä, elä miten elätettää ja ~~xxx~~ siin' kaik'" tuumii perheen isä tai äiti, nuorukainen tai neitonen.

Mutta juuri siinäpä se asian ydin onkin, että jokainen meistä voi oikein paljon oman elämänsä hyväksi tehdä, kunhan vaan on vakavaa halua siihen; me itse olemme oman onnemme sepät ei kukaan muu. Mehän voimme kurjuuden kuiluun syöksyä juoppouden, irstaisuuden ja muiden paheiden valtaan langeta ja alas mäkeä mennä. Kuka silloin siihen on syyllinen? Eikö juuri me itse.

Olemme köyhiä...mutta olemme myös niin rikkaita, että pieni Eesti voi uhrata Alkoholi-kuningaan veriselle alttarille yhdessä vuodessa yli 2.000000000 sentin ja yli 1.000.000.000 sentin nikotiini(tupakan)myrkynostamiseen. Ja jos tämän hirmua herättävän suuren summana 3.000.000.000 senttiä jaa'mme, niin joudumme synkän ja surullisen tosiasian eteen ja nimittäin, että jokainen Eestin kansalainen, siis myös inkeriläinen, vanhukset ja lapsen lukuun otettuna, juo ja polttaa vuodessa n. 27 kruunua. Keskikertainen 5-henkinen perhe uhraa vuodessa viinalle ja tupakalle 135 kruunua. Mitähän jos nyt ottaisi yhden inkeriläisen kylän vuoden viina ja tupakkarahat, niin kylläpä kerääntyisi siivoinen summa, jolla saisi paljonkin kylän kohottamiseksi ja kauniistamiseksi tehdä, sen elinvoimaisuutta eteempäin viedä.

Ja inkeriläinen matala-olkikattoinen talo, jonka likainen lattia ja musta laki, ovat, akkunat ja uunit ovat useasti maalattomia ja seinät savuttuneita, jos ta sammal paistaa tupaantulijalle, eikös siinä olisi työtä ja järjestämistä, jotta voitaisiin sanoa: inkeriläinen koti on kaunis ja siisti, inkeriläinen koti on viihtyisä, mukava, hauska ja kodikas, inkeriläinen koti on elinvoimainen ja vankka.

(Jatketaan) Antti Seppänen.

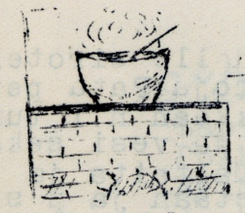

Emännille pääsiäisen lähestyessä.

Kirjoittanut Margit Wallden

Suomessa on kerrassaan hauska tapa, kun on jokaisen juhlan aikana omat juhlaruuat, jotka jo kautta aikojen ovat kulkeneet esiäideiltämme esiäideillemme.

Olemme sivuttaneet joulun mainioine joulukinkkuineen, herkullisine torttuneen, lipeäkalineen ja nyt käymme kohti keväättä, ja sen mukana saapuu luoksemme tuo suuri juhla -pääsiäinen-

Sanokaas hyvät emännät, eikö ole hauskaa juhlien lähestyessä siistiä ja puhdistaa, pitää ~~xxx~~ suursiivousta jokaisessa tupamme sopessa, järjestää kaikkialla - ja silloin voimme kaikkialla oikein juhlamielellä varustautua viettämään tuota suurta juhlaa. Älkäämme unohtako, että kuta pienempi ja matalampi onkaan tuo meille rakkaaksi käynyt majamme, sitä suurempi kunnia on emännälle sen puhtaus-siisteys. Totta on hyvät emännät, että usein on vaikea niitä toteuttaa, varsinkin kun majamme on pieni, ja kun siellä kasvaa "noita pieniä", jotka niin ihmeellisellä tavalla osaavat sotkea juuri siellä missä me olemme järjestäneet-mutta sittenkin minä sanon teille, ettei se ole mahdotonta, kun vain meillä itsellämme ~~xx~~ riittää halua, kärsivällisyyttä ja ennenkaikkea, hyvät emännät paljon, paljon hyvää tahtoa!

Niin nyt tulee pääsiäinen herkkuineen. Pääsiäisaamuna levittäkkäämme pöydällemme puhdas valkoinen liina, asettakaamme keskelle pöytää maljaan pajunoksia, laittakaamme maljan ympäri heinistä tai oljista kananpesä, johon sitten asetamme keitetyt värjätyt tai värjäämättömät kanamunat- ja lopuksi tuokaamme tuohiropeessa, jonka ympärille voimme sitoa puhtaan valkean liinan pääsiäisjuhlien paras ruoka - m ä m m i -

Mämmin valmistamiseen tarvitaan: 5 litraa vettä, puoli teelusikkaa suolaa, puoli klg. maltaita, 1 1/4 klg. ruisjauhoja.

Noin neljäs osa maltaita ja vähän ruisjauhoja

sekoitetaan 1 ltr. lämmintä vettä.Pinnalle sirotellaan paksu kerros maltaita ja ruisjauhoja.Pata peitetään hyvin ja pannaan lämpimään paikkaan n.1 tunniksi. Nyt hämmenetään padassa jauhot ja vesi sekaisen ja uutta kiehuvaa vettä lisätään.Maltaita ja jauhoja sirotellaan päälle, pata peitetään ja seos jätetään taas lämpimään paikkaan noin 1 tunniksi imeltymään. Tällä lailla jatketaan kunnes koko vesmäärä ja maltaat ovat sekoitetut joukkoon.Jauhoja on sekoitettava niin paljon,että mämmi käy kohtalaisen sakeaksi, suola lisätään ja mämmi keitetään vähän aikaa,sitää vatkataan kunnes se jäähtyy, kaadetaan tuohisiin ja paistetaan uunissa noin 2-3 tunt.

Syödään kylmänä sokerin ja kerman kera

Näin valmistettu mämmi on hyvää,kovin maukasta , ravitsevaa ja ennenkaikkea halpaa.

Nainen kotona.

Mies,perheen isä on meidän kodeissamme täydellinen isäntä,itsevaltias,kuningas omassa talossaan Tämä epäilemättä onkin hyvä,koska tällä tavalla sopu säilyy suuremassakin perheessa ja talon asiat ovat aina kunnossa. Mutta samalla meillä usein sanotaan,että nainen on talon haltiatar,kodin henki. Jokainen koti muodostuu aina sen emännän "kättä myö". Jos emäntä on siisteyttä rakastava,on talokin siisti,jos emäntä kauniisti puhuu ei talossakaan haukuta j.n.e. Mutta sittenkin on eräs seikka,johon me naiset emme saisi tyytyä,se on tapa,nainen , useamman lapsen äitikin vetäytyy piiloon,tekeytyy voimattomaksi, kun taloon saapuu vieraita. Nuo hyvät vieraat saavat vapaasti kiroilla,rivosti puhua polttaa tupakkaa ja humalassa hullutella vaikka permannolla(ehkä pelosta sängyn alla) oli koko talon nuori väki-viattomat lapset. Eikö näissä tapauksissa emännän pitäisi olla itsevaltias,talon kuningatar? Eikö hänen pitäisi v a a t i a kaikilta vierailta hyvää,lapsien aikana sopivaa käyttäytymistä!? Kyllä pitää,se on velvollisuutemme.Siksi olkaamme kuningattaria-lapsiemme hyväksi.

Läpi korven ja aarnion jylhän
Polku kaita ja mutkainen käy.
Rytö oksisto varjon luo synkän,
Jonka yltä ei aurinko näy.
Ani harvoin vain varjo se väistyy
Polun viedessä aukeamaan.
Sini taivaskin kirkkaana seistyy
Päivyt loistaen luo valoaan.
Mutta vaara on esteenä siellä
Joka katseelle selvään ei näy:
Hete* hetken vieressä tiellä,
Joiden keskitse polku nyt käy.

Sitä polkua matkaaja mainen
Kulkee käytäviin varjoisihin
Sekä hetteitä vältellen,vainen,
Astuu askelin kiirehtivin.
"Miten matkani voi olla pitkä",
Yksin miettii hän kulkiessaan -
"Enkä tietää voi vastukset mitkä
Vielä matkalla kohdata saan".
Väsyneenä hän tietänsä jatkaa
Kautta tummien sokkelojen,
Hiki helmeillen matkaa
Ohi hetteiden hyllyvien.
Salomaiseman sumuun jo vaihtuu
Hiki otsalla vaeltajan.
syvä huokaus rinnasta haihtuu
Ikihonkien tuudintahan.
"Kohta,kohta jo määränän saavun !
Kotilaaksohon käypi jo tie.
Herätessäni auerten aamun,
Näen, se minun onneni lie".
Ja hän suorana,varmana virkkaa:
Vielä toivelta hetkisen vain.
Eestä toivoni kaunihin,kirkkaan
tämän tieni mä kulkea sain.

Yli varjon ja pettävän pinnan
Joskin hetkisen ostella saan,
Kyllä riemu on täyttävä rinnan
Kun mä saavutan toivojen maan".

*Hete-suonsilmä.

E. Kaleinsalo.

"M I E E N O L E R Y S S Ä "

Muutama vuosi sitten Inkeri-Seura aloitti suurenmoisen työn inkeriläisten kansallistunnon herättämiseksi. Tulos on ollutkin hyvä, koska suuri osa E. inkeriläisiä tuli huomaamaan ketä ja mitä he ovat. Ryssäläisyys sai säälimättömän potkun (erittäin nuorten taholta) ja kun se tapahtui ihmeteltävän nopeasti eli niinkuin nyt sanotaan "liian jyrkästi", ei ole kumma, jos ilmestyi inkeriläisyydelle vihamielisiä henkilöitä. Nuo vihamieliset "Inkerin syöjät" virittivät kiihkeän propagandan kaikkea inkeriläisyyttä vastaan. Tällä ilkeämielisellä propagandatyöllä on ollut melko lailla hyviä tuloksia niiden keskuudessa, joilla oli tai on kreikkalais-katolikka - lainen "vennän usko". Heille näet lakkaamattomasti syötettiin valhe-käsitystä, että kreikkalais-katolikkalainen uskonto on "vennän usko" ja sitä tunnustavat ovat venäläisiä siis ryssiä.

Inkeri-Seura on keskeyttänyt rajun myrskyn tapaisen hyökkäyksensä, mutta maahan kylvetty siemen kantaa jyviä. Inkeriläisyys on päässyt kunniasijaan ja nyt ryssänä esiintyminen on kerrassaan häpeällistä ja naurettavaa, mutta kreikkalais-katolikkalaisia inkeriläisiä muutama joko vielä tyhmyydestä tai tuon ilkeämielisen propagandan uhrina nimittää ryssiksi. Tämä on tietysti huutava verinen vääryys-eihän uskonto voi muuttaa inkeriläistä, oikein sitä kantoinkeriläistä, ryssäksi. Kr.-katolikkalaiset "vennän uskoiset" ovat samanlaisia inkeriläisiä kuin luterilaiset "suomenuskoisetkin" - sehän nyt on totuus joka ei huku tulessa eikä pala vedessä

"Sanaseppä ei koskaan sanalla ryssä tarkoita kr katolikkalaisia "vennänuskoisia". Inkeriläisiä olemme kaikki kuuluimmepa vaikka mihin uskoon tai lahkoon. Siksi meistä jokainen vaikka kultapuustamilla voi kotinsa seinälle kirjoittaa:

" m i e e n o l e r y s s ä ".

Ja tämän tietäköön vielä tietämätön ja ilkeämielinen propagandatyöntekijä. Emme kauan voi sallia, että inkerin miestä ja naista haukutaan ryssäksi.

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN SUOJELUSKUNNAN LAULUKUORON TERVEHDYKSET EESTIN INKERILLE

Ei ole kai vielä unohtuneet inkeriläisten ja myös suomalaisten mielestä suuret heimojuhlat 1920 vuoden juhannuksena Kallivieressä ja erittäin katkeran rajan ääressä - Kullankylässä. Ei ole EestinInkeri milloinkaan nähnyt niin paljon ystäviä, niin paljon suomalaisia kuin silloin. Se otti suomalaiset veljemme ja siskomme lahden toiselta puolelta vastaan sydämen rakkaudella ja suurimmalla riemulla ja kyynelsilmin saattoi takaisin, sillä liian lyhyt oli yhdessäoloaika. Silloin myös ensikerta a elämässä niin monikin Eestin Inkerin kansalainen kuuli niin kauniista äidinkielistä laulua kuin Jyväskylän suojeluskunnan sekakuoron, kunnioitetun johtajansa op. M. K o r p i l a h d e n johdolla esitetyt laulut olivat. Se aika oli niin lyhyttä ja me niin haltioituneita laulusta ja kaikesta, että emme kai ehtineet kiittääkään laulajia ja tarmokasta johtajaa.

Nyt 14 päivänä maaliskuuta sama laulukoro Jyväskylästä-Suomen sydämestä lauloi radioon eestiläisiä ja suomalaisia lauluja. Ihastuksella niitä kuunteli Mutta erittäin liikuttavaa oli tunnin loppu, jolloin kuoron johtaja op. M. Korpilahti lausui ihmekonen kautta puhtaalla eestinkielellä lämpimin sanoin laulajien kiitoksen unohtumattomasta Eestin matkasta. Liikutus oli ääretön, kun kuoron johtaja ei unohtanut Eestin Inkeriäämmekin ja inkeriläisiä, vaan sydämestä tullein sanoin toivoi Jumalan siunausta kovaosaiselle kansalle, hän toivoi, että suomenmieli-ja kieli kasvaisi ja kehittyisi näillä rajamailla-inkeriläisten keskuudessa. Kyynelet tahtomatta vierivät poskille, kun 60-henkinen kuoro Keski Suomesta kajahutti meille inkeriläisille omistettuna surunvienoisen laulun: "Täällä pohjan tähden alla on nyt kotomaamme".

Suuri inkeriläinen kiitos teille rakkaat Jyväskylän laulaja-ystävämme, Sydämellinen "tänu" sulle rakas johtaja Korpilahti! Luoja siunatkoon tei

tä ja antakoon teille voimia ja yhä kestävää heimo - rakkautta sydämeen, että voisitte laulun mahdilla rakentaa siltaa yli Suomen lahden, että voisitte Inkeriä kahlehtivat, kirotut rajat laulaa merehen.

Ottakaa vastaan vielä kerran inkeriläisten tervei set ja kiitokset sekä Eestistä että Eestin Inkeristä!

Antti Seppänen .

RAJANTAKAISESTA INKERISTÄ

P o i k a p a l o i. Maaliskuun 24p:nä Kullalla syttyi palamaan U o l a n J a a k o n talo. Kun kylän väki oli ajaettu metsätöihin, ei onnettomuuspaikalle joutunut muita kuin yksi ainoa miehenkilö, alaikäisiä tyttöjä, vanhoja naisia ja punikkia. Avunannossa myöhästyttiin ja tulen uhriksi jäi 2-vuotias poika. Mainittakoon, että Uolan talon varsinainen isäntä ei voinut muuta tehdä kuin n.200 metrin päästä katsella kuinka syntymäkoti palaa - raja oli välillä.

Kollektivisoinnin johdosta talonpoikien vaino on lisääntynyt. Niinpä Saarenkylästä Myllyäriltä, Sutelasta Saharkan Vasjalta, Ropsusta Tanin pojalta j.n.e. on riistetty koko omaisuus. Onnettomia perheitä odottaa karkoitus joko Siperiaan taikka pohjois Venäjän metsiin. Kullalta J.Poroli taas matkusti Moskovaan, kävi lukemattomien "toverien" luona ja loppuen lopuksi sai tuollaisen paperin, jonka kautta kotona annettiin koko omaisuus takaisin. Tapaus on saanut aikaan sen, että parikaan useampikin talonpoika on Moskovan matkalla.

Rajakylissä rahaa on vain kalastajilla, ja sillä on selostettava se, että 1 p:ksi maaliskuuta veroja "selj hosnaloogaä" Kosemkinan kyläneuvosta (sinne kuulu Kullakin) ainoastaan 30,6% on saatu kokoon.

Jaaman raioonissa helmikuun lopussa oli 63 kolhoosia, joissa 1058 taloutta, 4399 ha peltoa, 430 hevosta

Maaliskuun loppupuolella komennettiin n.lo talonpoika hevosine vetämään Kullan vartiotupaan (kardonim) halkoja. Näin siis "vapaaehtoinen punainen kuormasto" ja sen otti vastaan kauniilla puheella toveri ryssä käsissään - tietysti kivääri.

KIRKON HYVÄKSI

Eestin Inkerin luterilaisen kirkon hyväksi oli Kallivieressä Säkki Paavon talossa järjestetty tee ilta (24.3.1930) Tarvittava määrä leipää, voita, makkaraa j.n.e. tuotiin kokoon lahjana ja osanottomaksuna (vapaaehtoisena) saatiin rahaa kirkon rakennus työn hyväksi Ekr.38:- Kansaa oli kokoontunut hyvin paljon. Esitettiin kuoro- ja soolol auluja, kirkkoherra Erviö ym ja kanttori Hyrri puhuivat, neiti Margit Wallden lausui Koskenniemen runon. Illanviettoon oltiin hyvin tyytyväisiä.

Kirkon neuvoston taholta pyydetään huomauttamaa, että "Sanasepässä nr.2" kerrottu rahasumma 8mk 16000 on jo viime vuonna käytetty kirkonrakennus töihin, joten rahaa nyt ei ole, mutta sen sijaan on toiveita saada pitkäaikaista lainaa jos ei ilman niin sitten hyvin pienellä.

Rippikoulu kesti Kallivieressä 3 viikkoa. Oppilaat erikoisesti ylistävät kirkkoherran opetustapaa ja ovat onnellisia, että saivat olla kirkkoherratarenkin oppilainä. Kirkkoherratar opetti laulua.

Kirkon neuvoston käräjäjuttu Matti Kankaan kanssa on päättynyt sopimuksella. M.Kangas suostui maksamaan seurakunnalle Ekr.900 ja rahan puutten tahia ym antoi mainitulla summalla vekseleitä.

Eestissä on perustettu suojeluskuntalaislapsien järjestö "N u o r e t K o t k a t". Meidän kaikkien ystävämme Antti Seppänen on Luomeveressä aluensa "Nuoret Kotkat"-osastojen päällikkö. Jo nel jässä koulussa hän on järjestänyt 7 osastoa, joissa on yli 100 poikaa ja tyttöä.

Kallivieren koulun johtaja A.Thaluksen ja opettaja K.Elkenin välinen erimielisyys on antanut sikäsi paljon puheenaiheetta, että siihen ei tarvitse kaan muuta lisätä kuin: erimielisyys on perussyntymme.

Kunnanvirkamiehet, kuten tunnettua, käyvät joka viikko Narvassa. Kun ajo tapahtuu hyvillä hevosilla ja Narvassa kapakkoja paljon, herroilla rahaa

vielä enemmän, ei ole kumma, että kerran (näkijät eivät muista päivää) koko kunnan-kassa-paperit-ja leimat säkkine päivine joutuivat lumihankeen, josta liivanvetäjät ne löysivät ja antoivat takaisin. Näin siis lumihankikin sopii rahakaapiksi ja "Sanaseppä" antaisi kunnanherroille neuvon ottaa uudelle kaapille patentin.

---

2 miljoonaa 7 tuhatta senttiä kuluttaa meidän "rikas" kunta v. 1931.

Henkilömaksua tänä vuonna maksavat 1-nen luokka 25 kruunua, II - 20 kr, III - 15kr., IV-10kr. ja V-5kr. Naiset maksavat puolivähemmän.

Oskari Mansikka avaa kunnanvaltuuston suostumuksella Järvenperässä kapakan. Oishohan tällä yrityksellä menestystä.

Haridusseltsin johtokunta on päättänyt kärjien kautta noutaa Parasselta kaksinkertaisena sen summan, jonka Haridusseltsi hänelle talokaupan käsirahana antoi, niin siis 140.000 senttiä.

Neiti M.Wahldèn tarmokkaasti hommaa Kullalle lukutupaa. Tarkoitusta varten hänen onnistui saada ministeri Vuorimaalta Tallinnasta 3kr.50:-

---

Kananhasvatus instruktori pääsiäisen jälkeen tulee Kallivieren pitämään 2-3 päiväisiä kursseja, agronoomi Kaal taas puolestaan on päättänyt tulla Kullalle.

Maaliskuun 15 p:nä johtaja A.Thaluksen aloitteesta järjestetiin Kallivieressä pikkupoikien hiihtokilpailut. Voittajiksi tulivat I.sarjassa A.Kangas, J.Langas V.Voipää II.sarjassa A.Voipää, A.Orava, ja V.Kivistik. Matka n.2 klm ja parhaimman aika 16 min.

Tänä keväänä on tilaisuus saada isäntä Tepperiltä Kallivieressä r o t u k a n a m u n i a.

Kullalaisten lahjoittama maa "Kullervola" on nyt lopullisesti kreposteerattu lahjansaajalle Inkeri-Seuran nimelle.

Postitse saapui Kallivieresta "Sanasepän" nuorten osaston varten runo "Inkerin huomen"; se ilmestyy ensi n:ssa. Lahjakkaalle kirjoittajalle hyvää jatkoa!

Professori E.N.Setälä tulee pääsiäisen jälkeen Lestin Inkeriin vierailumatkalle.

Est. A-5970

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

ilmestyy kerran kuukaudessa

Toimituksen osoite: Narva-Jõesuu, Kallivere, Kulla.
puhelin Narva-Jõesuu 47d
Julkaisija: Inkeri-Seura, vast. toimittaja: L. Reijo.

N:ro 5 t o u k o k u u l l a v. 1931

OI, INKERINI, SYNNYINMAA, KYYNELIEN JA VEREN MAA!..

1000...2000...3000...4000...5000...6000...7000 lukematttomat tuhannet inkeriläistä rauhallista työtätekevää talonpoikaa, joukossa miehiä, naisia, lapsia, vanhuksia, sairaitakin, on taas punainen pakkovalta raastanut pois kodeistaan, survonut kylmiin tavaravaunuihin ja kuljettanut vankilojen jylhiin komeroihin, vienyt Jäämeren maille orjantyötä tekemään, loppumattomiin metsiin kuolemaan... Ja kodit, vaivalla sekä työllä koottu pikku omaisuus-ne vei vihamies, verihurtta...

Tämmöinen on lyhyt pääsiäissanoma rajan toiselta puolelta. Kuvitelmaako vai totta?

Meille inkeriläisille tämä on enemmän kuin totta, sillä heikkoon jo kolmetoista pitkää vuotta verta vuotavan ruumiisemme on isketty verisin ja raskain haava - sydänhaava.

Muulle maailmalle, tämän maailman mahtaville ja kristikansoille on tämä kummallista kuvitelmaa, etäisyydessä heijastavia virmallisia (revontulia) Jos tämä olisi totta myös heille, jos heidänkin kuuroille korville kaikuisivat hätähuudot toiselta puolelta rajaa, jos he ymmärtäisivät punaisen orjuuden alla kärsivien, epätoivossa kiemurtelevien kansojen helvetilliset piinat

i 46949112

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

ja tuskat, niin ei silloin erimaiden lähettiläät istuisi punaisessa Moskovassa ja puristaisi komissaarien verisiä käsiä, silloin erimaiden kapitalistit ja tehtailijat ei rientäisi kilvaan tukemaan rähoillaan ja kaappoillaan ihmiskunnan ja kulttuurin suurinta viholista, silloin he toistaiseksi ei lähettäisi lähetyssaarnaajia Afrikan- ja Kiinanmaalle ja rakentaisi sinne kirkkoja samalla aikaa kun Euroopan pohjoisosassa sadottain niitä suljetaan ja Herran temppeleistä tehdään kauppa-aittoja tanssisaleja ja uskonnonvastaisille hullujenhuoneita, ei, vaan se punaisen sorron ja kaameen väkivallan mahti olisi jo aikoja sitten pois ja vapaita olisivat Venäjän sadat eri kansallisuudet Vapaa olisi silloin myös kovaosainen Inkeri-rukka, vapaa synnyinmaamme, rakas kansamme

Oi synnyinmaa Inkerini, kyynelien ja veren maa! Kaikki helvetilliset voimat nyt riehuvat vimmatuimmin sun pyhällä pinnallasi. Synkkää ja surullista pitkäperjantaita on sinun koko elämäsi, elät kovien kärsimyksien, köyhyyden, epätoivon ja sorron kurjaa aikaa. Inkerin kansan orjantappurainen tie ei näykään vielä päättyvän. Sanoin kuvaamaton suru ja murhe, tuska ja mielten masennus vallitsee kaikissa Inkerin kodeissa. Ja komissaarit, verta janoavina ilkkuvat itkevän kansan kuoleman vuoteella.

Milloinka tämä päättyy?

S.O.S...kuulu nyt Inkeristä. Tulkaa ja auttakaa, meidät hukutetaan, näännytetään piinataan kuoliaksi

S.O.S...auttakaa...

Hätähuuto vielä tänään kaikuu, kohta sekin vaikenee... maailman kristikansat kuulkaa, kuulkaa...

Oi, Inkerini, sä runojen ja laulujenmaa, sä ihanuksien ihme-maa! Oi, Inkerini, sä kyynelien ja surujen musta maa, sä helvetillisen punaorjuuden ja verenmaa Milloin kaatuu yltäsi hirmuvalta, milloin katkeavat kaameat orjan kahleet? Milloin?...

Rakas Inkerin kansa, poloiset siskot ja veikot punavankiloiden komeroissa, pohjoispakkotyäalueilla! Milloin saapuu Teille vapautuksen hetki?... Milloin soi vapauden hymni kautta kalliin, kärsivän synnyinmaani?! Milloin saapuu Inkerin kansan vapauden kevät?

Oi milloin, milloin?...

Nyt sieltä kuolemaan kamppailussa kajahtaa SOS -auttakaa meitä!...Mistä ja milloin apu saapuu? Auttakaa meitä, auttakaa meitä !...

Antti Seppänen.

KUOLEMAN PARTAALLAKO?

Inkerin kansa viettää kohtalokaita hetkiä, sen edessä nyt on joko lopullinen häviö taikka toisenlainen uusi tulevaisuus. Moskovan hallitus karkoittamalla ja ampumalla kansaa valmistaa inkeriläisille lopullista häviötä, mutta Suomen kansa taas ottamalla inkeriläisten kohtalon oman sydämensä asiaksi viittoilee Inkerille tietä, joka vie parempaan tulevaisuuteen.

Ryssä on jo vuosisatoja pyrkinyt tuhoamaan Inkerin suomalaista väestöä, mutta vaara ei ole koskaan ollut niin suuri kuin nyt. Nyt inkeriläisiä tuhansittain työnnetään surman suuhun, Kylä toisensa jälkeen jää tyhjäksi, n. 300.000 inkeriläistä on kuoleman partaalla.

Suomi on ollut alinomaisessa taistelussa olemassaolonsa puolesta, joten sillä ei ole ollut mahdolisuutta kiinnittää huomiotaan rajan taakse jääneihin veljiin. Nyt kumminkin on tapahtunut suuri muutos. Suomen kansa on huomannut, että inkeriläiset ovat samaa Suomen kansaa ja siksi Suomen jalomielinen kansa kiinnittää katsensa yli rajan - Inkeriin ja pyrkii auttamaan teurastuksen alaiseksi joutuneita veljiään

Inkeriläisten sydämissä herää uusi toivo pelastumiseen, ja tulevaisuus on näyttävä koittaako Inkerille valoisampi päivä vai päättyvätkö paljon kärsineiden päivät pyövelin piinaamina lukemattomissa vankiloissa ja loppumattomissa orjatöissä.

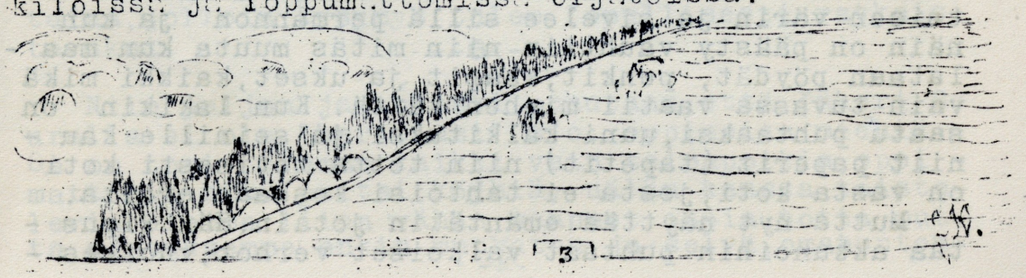



On kerran koittava huomen
Myös köyhälle Inkerille
Kun nousee kansa myös Suomen
Taisteloon yhteisehen.

On yhteiset virtemme, laulut,
On yhteinen kielemmekin,
On yhteinen Isänmaamme
Jos suopi Luoja meil' niin.

Nyt Inkeri lyötynä huokaa
-Sä nautit vapautta
Oi nouse mun kansani, herää,
Ei poikasi petä sua.

- " -

INKERILÄISET KODIT KAUNIIMMAKSI

Kun kulkee inkeriläisiä kyliä pitkin, niin huomaa heti, että talot ulkoa on monastikin paremmat kuin eestiläiset talot. Mutta talon ympäristö ja sisäinen järjestys on vielä paljoa vailla.

On kevät - työn ja toivojen aika. Eikös nyt sovi talon miesväen t u p a k k a ja v i i n a rahoilla ostaa joku kilo värnitsää sekä valkoista ja keltaista värimultaa? Ja sitten joko vanha isäntä taikka nuori poika aurinkoisena päivänä maalaa talonsa akkunat kuin sisästä niin ulkoakin valkoisiksi kuin lumi. Toisella kertaa valmistaa keltaisen värin ja sivelee sillä permannon ja kun näin on päästy vauhtiin niin mitäs muuta kun maalataan pöydät, penkit, kaapit ja ukset, kaikki mikä vain tuvassa vaatii miehen kättä. Kun lakikin on saatu puhtaaksi, uuni kalkituksi ja seinille kauniit paperit (tapetit) niin totta totisesti koti on vasta koti, josta ei tahtoisi koskaan eroita.

Mutta nyt näyttää emäntäkin jotain. Hän ripustaa akkunoihin puhtaat valkoiset verhot, vuoteessa tekee perinpohjaisen puhdistuksen ja järjestyksen ja tuo kirstusta pöydälle valkoisen liinan, kas silloin vasta riemu ja onni hymyilee sen Inkerin kodin ja perheen sydämessä ja mielessä. Varmasti silloin pian ilmestyvät kasvavaat kukatkin inkeriläiseen kotiin ja sen ympäristöön. Akkunojen alle kohoavatkukkapenkit, joissa monivuotisista kasvaa narsissa(Narcissus poëticus)särjetty sydän(Dielytra spectabilis) kielo(Convallaria majalis)kaunokainen(Bellis perennis) ja yksivuotisista kukista: Asteri, kukonharja, juovikka, levkoja, lehto-orvokki, lupiini, reseda, ruusupapu, hajuherne, levkoja.

(Jatk. seur. n:ssa) Antti Seppänen

HARIDUSSELTSI ja INKERI-SEURA
kelpaako suomenkieli?

Kansakoulun opettaja Haridusseltsin johtosielu teki keväällä 1931 ehdotuksen liittää Inkerin-Eestin Haridusseltsi ja Inkeri-Seura yhteen. Inkeri-Seuran johtokunta päätti kannattaa ehdotusta siinä tapauksessa jos kansan (inkeriläisten)kieli korotetaan käytäntöön ja kunniaan. Kokouksissa xx siis puhuttakoon vapaasti suomenkieltä ja pöytäkirjat kirjoitettakoon myös suomenkielessä. Tämä I-S-an kannanotto antoi Haridusseltsin yleiselle kokoukselle n.4 tuntia kestävän kiivasluontoisen sananvaihdon. Siinä selveni, että inkeriläisten suomenkieltä ei tahdota sallia käytettävänä uuden seuran sisäasiakielenä. Kokous päätti kääntyä Inkeri-Seuran yleisen kokouksen puoleen siinä toivossa, että se tulisi luopumaan omasta kielestään. Inkeri-Seuran yleinen kokous pidetään Inkin Helluntaina, jolloin kysymys tulee lopullisesti ratkaistavaksi.

---8---

Niin paljon ja kovasti puhutaan, että Inkeri-Seuralla ei ole "haritlasi" s.o. oppineita miehiä. Se on tosi. Olemme kaikki vain talonpoikia, oppimattomia sitä paitsi köyhiä, nälän kanssa taistelevia. Olemme liian vähän saaneet oppia, totta, mutta, ajatuksemme onkin mutkaton ja selvä, omahuntom-

me on punaas ja puhuu meille oikein. Mennäx Meillähän on niin yksinkertainen tahto: m e t a h d o m m e e l ä ä. Ja jos huo"oppineet intelligenssit" tahtoisivat samaa, niin tervetuloa meidän joukkoomme. Lyömme veljen kättä, odotamme sitä, toivomme sitä. Isät ja esi-isät polvesta polveen säilyttivät meille rakkaaksi muuttuneen suomenkielen. Sen tahdomme tehdä mekin ja kellä ovat toiset ajatukset se on meidän ja koko Inkerin kansan murhamies, se ei sovi meille ystäväksi. Inkeri-Seura on ollut ainoa kansalaisjärjestö Eestin Inkerissä, joka taistelee inkeriläisten pyhän oikeuden ja olemassaolon puolesta. Meidän kieli, köyhyys sivistymättömyys ei ole ollut Inkeri-Seuran piireissä naurunalaisena. Inkeri-Seura on ollut inkeriläisyyden kehtona. Ollos edeleenkin! Säilytä isiltä perity pyhä tuli! Jumalakin sinua silloin tukee.

Pois erimielisyys, kukaan meistä ei saa olla oman hyödyn tavoittelija, kunnianetsijä. Uhratkaamme kaikki voimat tulevien sukupolvien hyväksi, koko Inkerin kunniaksi, sillä olemmehan i n k e r i l ä i s i ä .

Iässäläinen.

Nuorten osasto.

Toimittaa Mikko Reijo

Talvi on mennyt. Sukset pääsivät lepoon. Jäämmekö lepoon? Ei, reippaasti työhön-urheilemaan. Emme voi suksilla hiihtää, niin heii... juoksuun, lyömään palloa, hyppämään, uimaan.... Lihakset juostavaksi, ruumis voimakkaaksi, itse reippaaksi! Eikö ole aikaa?! On. Meillä ei ole aikaa kortinpeluun, viinanjuontiin, mutta urheiluun kyllä. Kyllä Inkerissäkin voi kasvaa Nurmeja, sillolemmehan samaa kansaa. Urheiluun!

Sä itket.

Sä itket oma Inkerini Äidiltäs älöx sä viety
Sul'silmiss kyynel kathera Ja yksin sä olla saat.
Sä itket kuin kentolapsi Mut' toivostas älä sä luo
Kosk'äidistäs erössa oot. Viel vapautta nauttia (vu
Äitisi sinua kaipaa, (saat
Häll silmissä myös kyynel on.
Sun poikas ei suu hylkää,
He itsensä uhrata voi. K.K.

TIEDEMIEHIÄ E.INKERISSÄ

Huhti-ja toukokuussa kävi Estin Inkerissä Suomen ja Eestin tiedemiehistä professorit E.N.Setälä ja J.Mägiste, maisterit L.Hakulinen ja K.Vilkuna. Nyt helluntaiksi saapui ylioppilas Lauri Posti, joka parhaikaa innokkaasti valmistaa vatjankielen sanastoa. Prof.Setälän matka Eestin Inkerissä muodostui neiti Valldeenin aloteesta hyvin mainosrikkaaksi, prof Mägiste taas tutki Väikylässä "itkuja", pistäytyi Kullalle ja jalkapatikassa marssi N.Joensuuhun. Kesällä saapuu Helsingistä ylioppilas J.Kytömäki tutkimaan inkeriläisten murretta.

---<:>---

Neiti M.Wallden'in toimintaa muutamat ylistävät pilvien asti(kts.U.Suomi nr109)muutamat taas heilut tavat päätä. ja ovat toista mieltä. Erikoista erimielisyyttä neitin menettelytavat synnyttivät I-S-Naisosaston piireissä.

---<:>---

Helsingissä pidettävään ~~kukkumxi~~ suomalais-ugrilaisen kulttuuri kongressiin matkustaa useampi Eestin inkeriläinen, joista mainittakoon:rva K.Lohi Venska, Säkki ja K.Elken. Moimihenkilöinä matkustaa Räkälän Petran nainen Mari Vaahtera, Mari Maimel ja joku torvensoittajista. Miimeksi mainittujen matkat kustantaa laulujuhlan järjestäjät.

---<:>---

Agronoomi K a a l on kiinnittänyt huomionsa kullalaistenkin taloudellisen elämään ja on käynyt Kullalla jakamassa opastuksia useampaan kertaan.

---<:>---

Inkerin-Eestin Haridusseltsin johtajaksi täksi vuodeksi on valittu hr.E.Kukeinsmann ja sihteeriksi op.K.Elken ---<:>---

Fitinkan palokunta viettää helluntaina vuosipäivää, jolloin jaetaan ahkeruusmerkkejä. Mainittu palokunta on tähän asti toiminut hyvin reippaasti.

Toivomme samaa edelleenkin.

---<:>---

Tänä kesänä jatketaan Sannikon ja Kaadarsuon kuivatustöitä. Sannikossa toimitetaan maanjakotöitä

---<:>---

Samalla kun Väikylän osuuskauppa avasi Vanhassakylässä haaraliikkeen, heräsi Kullalla oman osuuskaupan perustamisajatus. Ajatus on saanut hyvää kannatusta.

Toukokuun alussa saapuivat Jaakkiman ja Jamilahden kansanopistoista Mari Rosaus sekä Elma Haukka. Nyt ennen helluntaita palasi Paimionkin kansanopistosta Aleksanteri Voipää. Voipää on talvessa ehtinyt huomattavasti kehittyä ja nyt on lupautunut "Sanasepän" toimituksen sihteeriksi. "Orahasta touvon tunnet pojasta pätevän miehen."

J. Hussu on mennyt kesäksi maatalousharjoittelijaksi Turun seuduille Taivassaloon. J H. palaa kotiin Joulukuussa.

"Mamma mää anna halonka päähä", antoi Matiksen Roosi käskyn 60-vuotiaalle äidilleen silloin kun "suomen tyttö riitaa keitti" Tämä "rakkauden osoitus" kuului I-S-Naisosaston perustajalle emäntä Reijolle. Vanha äiti kumminkin ei totellut ja nyt Roosi on päättänyt perustaa jonkunlaisen itsenäisen seuran.

Vanhimmat Inkeri-Seuran Naisosaston jäsenet eivät suostuneet lopettaan osastonsa työtä ja valitsivat uudeksi puheenjohtajaksi emäntä K. Olavin, sihteeriksi Linda Reijo, rahastonhoitajaksi Maria Kaulio ja v. puheenjohtajaksi Olga Kaulio. Tällä Naisosasto julistaa kaikenlaisen riidan lopetetuksi.

Akseli Sirkkunen ja Roosi Reijo kävivät joku aika sitten Narvassa lahjoittamassa kenr. Tônissonille nuorten ostamaa paimen-tuohitorvea.

Inkeri-Seuran yleinen kokous pidetään toukokuun 26 p:nä kello 2 päivällä.

Tällä kertaa kielimestaruudessa kompastui itse Lillepuu, joka inkeriläismiehenä on käyttänyt venäjän kieltä "omana kielenä" Kunnan volikogussa onneton paiskasi sanoa: "ja bôl nenormaljnôi' (suom.: olin mielivik) Ryssät aivat makeasti nauraa ja me emme usko, että Lillepuu sanoo tämän jälkeen venäjänkieltä omaksi. Niin Lillepuu, ikä elä, ikä opi. Koulurahoiksi ryssien pilkka

Huhtikuun 12p:nä poikamme Leino sai pikkusisaren, jolle nimeksi annettiin Heljo. Linda ja Leantari Reijo.

„SANASEPPÄ" n:o 5 V vuosikerta. ilmestyy vuodessa 12 kertaa. Maksaa Eestin Inkerissä tästä N:sta vuoden loppuun vain 45 snt.

Est. A-5970

SANASEPPA

EESTIN INKERILÄISTEN KUUKAUSLEHTI
Toimituksen osoite: Narva-Jõesuu, Kallivere, Kulla
puhelin: Narva-Jõesuu 47d.
Julkaisija: Inkeri-Seura, vast. toimittaja: L. Reijo
N:ro 6. kesäkuulla v. 1951 V. vuosikerta.

MITÄ TAPAHTUU LÄNSI-INKERISSÄ

Huhti-touko-ja alkupuoli kesäkuuta oli Länsi-Inkerissä joksenkin rauhallista. Koko Laukaanmaalta ja Rantakunnasta joutui vankilaan vain n. kuusi henkilöä. Siksi hyvin kiihtyneiksi teki inkeriläisten talonpoikien ja kalastajien mielet kun kesäkuun puolivälissä ryssän sotamiehet sydänyöllä piirittivät muutaman kylän, ajoivat taloista kujalle kuin vanhukset niin pikku lapsetkin ja veivät heidät Jaaman rautatieasemalle. Paikkakuntalaiset arvelevat, että osa vangituista joutuu Siperian Krasnojarskin vankileiriin, osa pohjois-Venäjän metsätöihin. Ei kukaan usko, että onnettomat vangit pääsevät sieltä takaisin, josta syystä näin karkoitettujen matkaa kutsutaan

k u o l e m a n t i e k s i .

Melkein samalla yöllä vangittiin ja vietiin pois kodeistaan Pärspäästä 12 perhettä, Laukaansuusta 7, Kaipaalasta 2 (Sapurin Elian ja Pärtyn Simon pojan perhet) Venasta Atun Matti ja Pretti Syyrpään Mikkeli, Takaväljältä on joutunut toisten joukkoon Timon perhe.

Näinä hiljaisina kesäöinä kuuluu inkeriläisistä kylistä kauas yli metsien sydäntä vihlova ääni. Ne naiset, onnettomat inkeriläiset äidit itkevät, kun vihamies verisellä shtiikillä-pistimellä tyhjentää koteja, ajaa rinta-lapsetkin ulos kuolemaan. Ja lapset huutavat itkun ja kiljunnan

i46949112
TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

sekaisella äänellä-he eivät tahdo jättää kotejaan, mutta viattoman veren himoinen vihamies ei tunne armoa....

Synkkänä seisoo inkeriläinen mies.Rinnassa kiehuu ei tee mieli alistua,parempi kuolla kotipihalla ~~kuin~~ kuin uupua orjatöissä vieraissa metsissä.Jo tekee mies askeleen lähemmäksi piilossa olevaa puukkoa , mutta päässään välähtää:entäs perhe,vaimo,pienet lapset!..Jotain tukehduttavaa on kurkussa,tekisi ~~mi~~ mieli itkeä; alistuneena painaa mies päänsä,rinnan syvyydestä kohoaa huokaus taivaaseen:"Jumala, vain Sinä yksin voit auttaa."



KOKO PERHE ORJIKSI. Kevät talvella Arsian kylän Mylläri ryövättiin "puupaljaksi" ja koko perhe määrättiin karkoitettavaksi. Tällä aikaa tuli Pallisin moisiossa olevalta kommuuna "Zemlerob'ilta"tieto, että siellä ovat kaikki työntekijät(paitsi yhtä ho Ropsun mielivikaista) sairastuneet. Ei auttanut muu kun Myllärin perhe saatettiin Pallisiin tekemään työtä kuin "kolhoznyi batrakk" Myllärin perhe on pakoitettu tekemään urakka työtä ilman palkkaa,kommuunan esimiehen mielivallan alaisena.

Väliaikaista työvoimaa kommuuna sai Sutelasta sekä Kukkusista ja niin kommunistit saivat "sairastella" kunnes pelto 2 ha perunaa,2 ha suviruista ja 11 ha kauraa tuli kylvetyksi.

###

Esimerkillistä maanviljellystä. Talvella ~~kuuk~~ lähetettiin Jaamasta Kosemkinaan 6 kuormaa apulantaa,jonkunlaista luujauhoa ja luovutettiin talonpojille maksuttomasti.Talonpojan panivatkin jauhot riiheen odottamaan keväättä ja peltotöitä. No ja kevät tulikin,tulivat ja menivät peltotyötkin,mutkukaan ei huolinut luujauhoista."Kasvakoo viljа hyvä taikka kehno ainaha se sovetta pois ottaa", ~~xxxx~~ hokivat talonpojat ja niin apulannat saivat jäädä parempia aikoja odottamaan.

Mikä on TVERDOJE ZADANIE ?"Tverdoo zadanje" on - gitsemisen tunnusmerkki. Se merkitsee näet sitä,että talonpojalle annetaan joku urakka työ,esim.kyl - vää 10 ha peltoa. Tavallisesti annetaan tuollainen määrä,jota ei voi parhaallakaan tahdolla täyttää, ja kun selvenee,että urakkatyö on tekemättä,joutuu onneton talonpoika vainon alaiseksi joko kollektiivin orjaksi taikka karkoitettavaksi Siperiaan. Kullalla tuollaisen tunnusmerkin alaiseksi joutuivat Pärtyn Mikon veljekset, Narusista Vennaset,Pen~~g~~on Mikkeli j.n.e. Näin siis niidenkin talonpoikien ra rauha on poissa,jotka poliittisesta elämästä eivät tietäneet,eivätkä ymmärtäneet mitään.

Talonpoikia houkutellaan tekemään enemmän työtä sillä lupauksella,että~~ä~~ muka v.1931 raivatusta pellosta ei vaadita minkäänlaisiakaan maksuja.Samalla alennetaan maksu pellavaviljelyksistä kaksi kertaa pienemmäksi toisista jyväviljellyksistä.

TUKINUITTO LAUKAANJOELLA luetaan epäonnistuneeksi,koska vielä kesäkuun puolivälissä oli koko matalaan jäänyttä taikka kokonaan veteen laskematta puumassaa 250.000 kuutiometriä,näistä halkoja 67 ~~%~~ tuhatta ~~mi~~ k.mtr. ~~polttopuita~~. Uittotyön epäonnistumisen syypääksi luetaan työväen haluttomuutta ja vastahakoisuutta. Laukaansuussa arvellaan,että siellä oleva saha jää seisomaan. Näin siis orjatyöllä- kin on huonoja puolia.

---

600 PUUDAA KALAA täytyy pyytää jokaisen kalastajan kevätpyyntikaudessa. Sitä varten jo maaliskuussa perustettu kalakolhoosi Hakajassa on suuressa pulassa, koska sen 16 jäsentä kaikki pyrkivät pakenemaan joko Suomen taikka Eestin puolelle.

INKERIKKOJEN "MAAKIELI" KIRJAKIELEKSI.

Inkerissä asuvien inkerikkojen("ishorien)venäläistyttäminen on jatkunut tähän asti kuin Eestin Inkerissä(Saar-Väikylässä) niin Neuvosto Inkerisse kin. Mutta nyt kun Inkerin kysymys on tullut Suomessa esille,aikoo Moskova yllyttää koko maailmaa luovuttamalla inkerikoille oman kielen käyttämisen ja oppimisen oikeudet.Sitä varten Leningradissa n s.jafetti-instituutti valmistaa paraikaa inkerikkokielistä aapista. Tämä yritys on saanut aikaan sen,että kesäkuussa pidetyssä Jaaman raioonin kansakouluopettajien tuotantokonferenssissa 40 opettaja julkisesti esiintyi "ishoreina".Tämä on ensimäinen tapaus,jolloin joukko sivistyneistöä julkisesti tunnustaa itsensä inkerikoksi ja sellaisena se on hyvin ilahduttavaa.mutta kun sama joukko juhlallisesti vakuutta,että"Sovetan Ingermalandiass" ei ole kansallista sortoa,on meidän pakko ~~xxx~~ suhtautua asiaan epäilevästi. Vastaväittämätön to siseikka on se,että vielä viime talvena inkerikko lapset jopa Inkerin suomalaistenkin lapset saivat opiskella puhtaasti ryssänkielisissä kouluissa ja voisi kertoa useampiakin tapauksia,jolloin lapsia on rangaistu omankielisen sanan lausumisesta kouluhuoneustossa. Ja sitten,voivathan inkerikot tulla mainiosti toimeen tavallisella suomalaisella aapiskirjalla,koska heidän "maakielensä" ei ole muuta kuin yksi monilukuisista suomenkielen murteista.Ennustaminen on kuitenkin epäkiitollinen ammatti; ei ole mikään kumma,että inkerikkojen murre "maakieli" muodostuu yhtäikkiä ~~xxxxxx~~ kirjakieleksi. Kuka elää se näkee.

BORISA.(Inkerikkojen murrejuttu) No kyl' se Borisa vast oli kaval'ihan ko its'pitu. Mäni hä Haavikon papilta kirikoss'syntijä anteeks'kysymää ja sannoo:"Vot batjushka,mie saon kaik synnit siul,kO sie et kellä sao mittää."En sao,vastasi pappi,"ko saon Jumala leikkaja kielen vällä."Hyvä.Borisa kä-noisi lähkämää (jatk. sig. 6)

IV. [illegible] ressi Helsingissä

Suomalais-ugrilainen kulttuurikongressi erittäin kaunopuheisesti todistaa,että hajaantuneilla suomalais-ugrilaisilla kansoilla on vielä hyvin paljon sisäistä voimaa ja kuntoa.Tieto yhteenkuuluvaisuudesta liittää yhteen tuhansien kilometrien päästä,luo yksimielisyyttä ja synnyttää verrattomasti ihailtavaa veljes-heimorakkautta.Ei tällä kongressilla ole tavoiteltavana taloudellisia etuja ja sittenkin kuinka valtavaksi se on muodostunut! Se luo herätystä ja uutta intoa laajoissa sukukansojen kerroskissa,se panee varovaiset valtiomiehetkin ajattelemaan suomensukuisten kansojen tulevaisuutta.ja meille Eestin inkeriläisille se on hyvänä kannustimena työssä kansallisen olemassaolomme puolesta. On hyvin todennäkköistä,että tästä lähtien kansallismielisten ja heimotyön harrastajien luku huomattavasti lisääntyy meidän Eestin Inkerissämmekin.

INKERILÄISET KODIT KAUNIIMMAKSI!

Kirj. Antti Seppänen

Suurenmoisia ja kauniita ovat kodin ympärillä sireenit sinipunertavine tai valkoisine kukkine. Ja sitten inkeriläiset koivut,jalava,lehmus,paju,saarni,pihlaja,tammi,tuomi ja vaahtera sekä p pohjolan kuusi ja mänty! näiden pitäisi kohottaa latvojaan inkeriläisen kodin luona.

Mutta ei voi lukea kodin ympäristöä täydelliseksi ilman puutarhaa. Se nyt pitäisi hommata jokaisen isännät-siitä koituisi talolle hyötyäkin Omenista meillä menestyy: valkea nalif,sipulit , antonovka,seerinka ja shampanjeeri.Viinimarjojen (punaiset ja mustat siestarat) karviaismarjojen, vaapukan ja tarhamansikkojen sija pitäisi löytyä jokaisessa puutarhassa.

Kaiken tämän inkeriläinen voi saada,jos on halua ja harrastusta sen toteuttamiseksi. Hiukan

työtä,mutta paljon tahtoa,silloin on kaikki kädessä ja monen vuoden kuluttua on ihmeitä aikaansaatu.

Ja vaikka onkin näin vaikea pula-aika,niin ei sen tään surkutella kelpaa inkeriläisen talonpojan, ei, vaan eteenpäin joskin hitaasti niin varmasti,niin - kuin esi-isämme tekivät raivatessa viljelyksiä kes - kelle korpia ja metsiä. Ylös jokapäiväisyyden unes- ta työhön ja toimintaan kotiemme hyväksi! Kauniiksi ja elinvoimaiseksi inkeriläiset kodit! Uudeksi sisus ta ja uudeksi sen ympäristö - näin kaikuu ajan anka- ra, suuri ja velvoittava käsky sinulle rakas Eestin Inkerin isäntä ja emäntä,nuorukainen ja neitonen.

Työhön,työhön kotiemme hyväksi,synnyinmaamme kun- niaksi ja kansamme onneksi - silloin uusi elämä iha- nassa Inkerissä alkaa.

(L o p p u)

B O R I S A (Jatko siv.4)

ja nii liukkaast' ett papil suuki jäi auki.Borisa h hoksasi mitä pittää tehä ja i otti pisti omat käpä - lät sill'aikaa baatjushkan helman all' i hiljakkaise tempas' sielt' tunnit nii ko ei se mieski. Pappi vast peräst hoksasi i tahto noiss' sanoma,ett'se Borisa jo varasti tunnit,a Borisa huutaa ihan sluusz han aikan':"Baatjushka,kieli,kieli,jazôkk,kieli lei- kata vällää." Pappi jäi mykäks',a Borisa nagraa tä - näpääki aadan kiukass' tunnit käess'. Mokomaki hää sen hänän oma oli.

HIENOTUNTEISET RAJANTAKAISET

Ryssän viranomaisilta on tullut rajakomisjoonille virallinen kirjelmä,jssa valitetaan ja kurte - staan,että eestinpuoleiset kullalaiset loukkavat rys- sän rajasotilaita huutamalla sopimatonta,näyttämällä suomalaisia puukkoja ja sellaistakin,jota ei sovi kir joittaa. Tutkimuksessa nyt selvinnkin,että kullalai- set tosiaankin käyttävät puukkoja,kerran pojat teki- vät lukutuvan luona työtäkin,ryssät sattui yli rajan näkemään ja sydän meni pahaksi.Sitäpaitsi eräs talon poika kävi joskus lannoittamassa omaa tupakkamaata, ryssät kiikarilla tarkastamaan ja näkivät talonpojan pelttävättömän "valduvouskoneen". Ei ole ihme kun tä

män jälkeen ryssä on valmis huutamaan karauul... Nähdä yli rajan suomalaisia puukkoja,pellolla kyk- kivää talonpoikaa,kuulla kullalaisten kovia huu - toja - suokaa anteeksi,siinä menee kovemmankin miehen tuuli piloille,saattoipa sitten vielä rys- sän,jolle suomalainen puukko on siksi hirveä,ett- ei luvata sen kantamista koko Neuvosto Inkerissä. Voi,voi näitä aikoja!

INKERI-SEURAN yleisessä kokouksessa valittiin johtokuntaan: L.Reijo(puheenjohtaja) J.Vaahtera(V. puheenjohtaja) P.Valtonen (sihteeri) M.Olavi,J.Lah na,A.Sirkkunen,A.Pajunen.

LUKUTUPA kysymys ei vieläkään ole tullut rat - kaistuksi. Talvella neiti M.Waldènin pyynnöstä Tal linnan Suomen lähetystö lahjoitti lukutuvan hyväk- si Ekr.50:-Niillä rahoilla M.W.vuokrasi J.Lohen ta lon ja määräsi lukutuvan hoitajat.I-S-an johtokun- nan oli tähän pakko suostua,vaikka totesikin koko homman epäkäytännölliseksi.Viimeaikoina on tullut- kin esille seikkoja,jotka asettavat I-S-n kirjojen säilyttämisen myöskin tuleville sukupolville ky - symyksen alaiseksi. Mitä tehdä?

NARVAN VIRON LAULUJUHLA. Kesäkuu 28 p:nä viete- tään Narvassa laulujuhlaa,jossa esiintyy n.3000 laulajaa. On paljon mahdollista,että laulujuhlaan saapuu itse Riiginvanem K.Päts, Narvassa odotetaan suurella mielenkiinnolla laulujuhlaan Eestin inke- riläisiäkin. Inkeriläisten olisi hyvin ymmärrettä- vistä syistä mentävä laulujuhlaan kansallisissa puvuissa.

TORVENSOITTAJANA esiintyi Helsingin laulujuhlas sa kullalainen Antti Kaulio,laulajina M.Vaahtera, Räkälä,O.Paju ja M.Vaimel. Mainitut henkilöt,ker- tomuksien mukaan ovat ylionnellisia ja vakuutta - vat,että tämä matka veljien pääkaupunkiin,siellä heidän osakseen tullut sydämellinen vastaanotto ei voi koskaan unohtua."Inkeriläinen rakastaa Suo mea kuin kunnon poika isää"

P A K M O N. Muutama päivä taaksepäin Rantakun - nasta pakeni Eestiin moottoriveneellä 3 nuorta in - keriläistä miestä.

* * *

Jos mulla tuhat tuskaa on,
Ne rintaan kätken vain.
Mä kerran pääsen lepohon,
Se on mun auvonain
Mut kuka heimon kalliimman
Voi päästä tuskistaan.
Se onko kautta murhaajan
Tuomittu kuolemaan?
Näin kysyy jäsen jokainen
Tään heimon kiusatun.
Ah voisko ykskään kauhut sen
Viel elää loppuhun! „M. V."

K A T O S I salaperäisellä tavalla ja tietämättä mihin Kallivierestä kaksi nuorukaista Joh.Orava sekä A.Tahvonen.Kadonnuksi luki Vohtan Vappo omaa - kin sisaren poikaa,koska hätähuudollaan täytti Kallivieren ja Narvan kokonaista kaksi päivää ja yötä.

VANKILARANGAISTUSTA 4 kuukautta ansaitsi Väikykylän osuuskaupan Kallivieren haaraliikkeen myyjä I Orava valheellisesta menettelytavastaan.

KARSTALASTA Vinogradoff niminen ja vanha mies joku aika taaksepäin hirttäytyi. Syynä liene ollut rahanpuute.On kuvannollista,että tämän uutisen joh dosta Kullalla sanottiin:"Olis"krstalaisell' ollut samallaine puute ku tääll' meil Kullall',nii ei o - lisi ollut aikaa männä herneenvarreksi ortee kuivamaa."

Kunnan henkilömaksun reformin hyväksyminen Maakunnan hallituksen taholta on viipynyt ja sen joh - dosta kunnan hallitus tähän asti ei ole voinut vaatia t.v. maksuja,vaan koettaa saada kokoon maksamatta jääneitä henkilömaksuja viime vuodelta.Tämän seurauksena taas on se,että melkein joka toisessa ta - lossa on konstaapelin pidettävä huutokauppa.

Kullan kansakoulua kullalaisten onneksi ei täksi talveksi suljeta.

Senaan „Sanaseppä" n:ro ilmestyy heinätyön jälkeen. „Sanaseppä" n.6. 1931.

Est. A-5970

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN KUUKAUSLEHTI
Toimituksen osoite: Narva-Jõesuu, Kallivere, Kullank.
puhelin - " - 47 d.
Julkaisija: Inkeri-Seura, vast. toimittaja: L. Reijo.
N:7-8. Heinä-syyskuu v. 1931. V. vuosikerta.

"SEDA NYYD EI JUHTU ENAM I I A L G I, ET VENE VÕIM PÄÄSEB MEILE TAGASI."

Riigivanem K.PÄTS.

"Sitä nyt ei tapahdu enää k o s k a a n, että venäjän valta pääsee meille takaisin", näin käski s sanoa Riiginvanem K.P ä t s niille, joiden silmiä ja ymmärrystä orjuuden uni vielä peittää. Niin, Eesti ja sen yhteydessä pikku osa Inkeriä on ikuisiksi ajoik si pelastunut vihollisen hirmuvallasta, mutta kehno on se, joka unohtaa kärsimyksien tiellä vaelta - van veljensä, siksi, jos emme muuta voi, kohottakaam me palava rukous rajantakaisen Inkerin puolesta - me uskomme Jumalaan ja koko suuren Suomen suvun va pautumiseen.

K I R K K O A R A K E N T A M A A N

H.K. Eriö.

Siellä Kallivieren ja Vanhankylän välillä se on jo seisonut koko talven, ristit taivasta kohden o - soitellen. Ovat ja ikkunat ovat vain olleet laudoi la peitetyt. Kevät on tullut, ja ohikulkija on kirk- koa lähestyessään kiiruhtanut askeleitaan nähdäk - seen, joko talviasu on riisuttu pois. Mutta kevät me ni, osa kesääkin, ja yhä seisoi kirkko ikäänkuin syvään talviuneensa kokonaan vaipuneena. Silloin juu

i 4694912
TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

ri alkoi kuulua ääniä, jotka kertoivat: Suomen veli ja sisko ovat jälleen auttaneet, Viipurin Herättäjä-juhlilla kokosivat rakkauden lahjan, jotta kirkkomme valmistuisi, Heran kunniaksi.

Suomen veli ja sisko ovat auttaneet! Mitä teet sinä, Inkerin mies ja nainen, vanha ja nuori? Katseletko vain, kuinka sinulle kirkkoa rakennetaan. Jos sinulla on rakkautta sitä kohtaan, Jumalan asiaa kohtaan, et voi ainoastaan katsella vaan ryhdyt työhön, kantamaan kortesi yhteiseen kokoon. Miten juuri sinä voit kirkkomme valmistumista adistää ja xx auttaa, sen Herraon sinulle ilmaiseva, kunhan vain t tätä ääntä, rakkauden ääntä, tahdot kuulla. Paljon v vielä tarvitaan ennenkuin kirkko on valmis. Sentähden älkäämme tässäkään harrastuksessa olko veltto ja, vaan palvelkaamme Herraa näinkin tietoisina siitä, että "joka niukasti kylvää, se niukasti myöskin niittää, ja joka siunauksin kylvää, se siunauksin myöskin niittää."

RIIGIVANEMPAA TERVEHTIMÄSSÄ

Riigivanem K.P ä t s matkusti heinäkuun 25 p:nä Narvan Joensuuhun. Saatuaan tästä tiedon, inkeriläiskeskellä kipeintä heinätyöaikaa alkoivat valmistautua tervehdyskäynnille näin harvinaisen vieraan luo; kokoonnuttiin lauluharjoituksiin ja lauantai-iltana kansallispuvuinen joukko kiiruhti Kullalta Rosonan rantaan, jossa moottorivenhe jo keinui. Vanhassakylässä ja Kallivieressä joukko yhä lisääntyi ja niin jatkettiin matkaa pitkin runollista Rosonan jokea.

Riiginvanempaa tervehtimään! Liikutus kuvastuu kasvoilla...

"Tuli..." Riigivanem tuli, kätteli Joensuun vastaanottajia, kulki läpi suojeluskunnan kunniakujan, Pysähtyi Kalmin laulukuoron eteen ja yhtäkkiä käänsi inkeriläisten puoleen. "Inkerin" (Inkeri-Seuran) jylhä lippu mahtavan komeasti laskeutuu kunnia-asentoon, L.Reijon xx lausuu muutaman tervehdyssanan ja esilaulajan O.Kaulion heleä, kauniisti värähtelevä ääni aloitti tervehdyslaulun, johon kaikki tolset pian yhtyivät ja niin "täysin rinnoin" laulettiin:

"Terve herra Riigivanem,
Terve herrat ministerit..."

Niin "herttaisesti hymyilöö" Riigivanem ja koko yleisö on suorastaan haltioitunut tuollaisen ainutlaatuisen sydämellisen tervehdyksen johdosta. Yhteinen juhlallinen kumarrus päättää laulun, Riigivanem teke askeleen eteenpäin ja syvästi kumartuen lausuu selvästi kuuluvalla äänellä:

"paljon kiitoksia."

VENÄLÄISTYTTÄMISELLE LOPPU!
INKERILÄISILLE OMA KUNTA!
RIIGIVANEMAN PÖYDÄLLE INKERIN KANSALLISLIPPU

Heinäkuun 25 p:nä Riigivanemalla oli Narvan raatihuoneessa lähetystöjen vastaanotto. Eestin Inkerin asiassa menivät Riigivaneman puheille kallivierelainen J. T e p p e r ja L. R e i j o Kullalta. He lausuivat toivomuksena, että venäläistyttäminen Eestin Inkerissä tulisi vihdoinkin lopetetuksi ja, että venäläiset kylät erotettaisiin Narvan kunnasta, joten inkeriläiset saisivat oman kunnan (vallan) Riigivanem oli asiasta huvitettu, xx teki useampia kysymyksiä ja kehoitti sanomaan niinkuin t.l. alussa on kirjoitettu. Tepper ja Reijo luovuttivat Riigivanemalle Inkerin pienen silkkisen siniristi-keltaisen pöytälipun inkeriläisten vaatimattomana muistolahjana.

On hyvin todennäköistä, että tällä keskustelulla Riigivaneman kanssa voi olla hyviäkin seurauksia.

SYKI, SYDÄN!

Syki, sydän levoton
Lailla lahden aallokon,
Joka-nousten myrskysäissä
Kohoellen kuohupäissä -
Pauhun kanssa kiiruhtaa
Vasten rannan valkamaa
Jonne viimein katoaa.

Syki, sydän, sytkyttäin,
Päädy, toive, päivään päin!
Päivä aallon hopeoipi
Tuulessa mi kuminoipi. -
Lailla kuohun voimakkaan
Syki, sydän, kumeaan,
Kunnes vaivut valkamaan.

Syki, sydän, syki vain
Niinkuin laine, loiskuttain,
Kun soi luonnon suuri soitto,
Tuulen vahvan voiman voitto
Nostaa kalvon tyvenemn,
Meren vedet valtoineen
Sysäyttää liikkeeseen.

Syki sydän rauhaton,
Laula, laine levoton !
Vaikka myrsky heitteleisi,
Kunhan viimein rantaan veisi.
Silloin vasta tyven saa
Kun voit rannan saavuttaa,
Edessäs on rauhan maa.

Syki, sydän, kumeaan!
Kohta saavut valkamaan.
Aukealla ulapalla
Päilyt Luojan päivän alla.
Säteilyssä päivyen
Syki, sydän, säikkyen
Niinkuin laine, läikkyen.

Syki, sydän säikkyvä!
Herran yöhön yhdyt sä.
Pian päivän valo haihtuu,
Yöhön synkkään päivä vaihtuu,
Leinut merta aukeaa
Kunnes kuohu laukeaa,
Tuulen raivo raukeaa.

Syki, sydän levoton
Eessä öisen pimennon!

Kautta yön ja myrskyn käyden
Löydät elon määrän täyden.-
Kovin kolkko kulku on,
Yö niin pitkä, valoton,
Laineen laulu loputon. -

25.VIII.31. —<=>— E.Kosteinsalo.

Eestin Inkerin kansan kummallinen kohtalo miel - lyttää joka kesänä hyvin paljon matkailijoita kä - väisemään köyhim Inkerin kyliin ja piikkilanka-ai - dan vierelle - rajalle. Ehkä uskollisin tälle taval le liene Antti S e p p ä n e n. Tämän kesäisen ~~käy~~ matkastaan Eestin Inkeriin hän kirjoittaa seuraavaa

ITKEVÄN INKERIN ONNETTOMALLA RAJALLA.

Antti Seppänen.

Se oli heleä heinäaika, heinäkuun loppupuoli, kun monesta aikaa taas höyryhepo kuljetti Inkerin poik- kaa synnyinmaallensa kansansa luo. Tapsuttelen mat- kalaukku kädessä Eestin Verdenin-Narvan kaduilla , mietiskelleen mistä saisi yömajan, kun äkkiä nostet- tuani päätä näen edessäni talon toisella kerroksel- la nauravat silmät ja punaposkiset kasvot ja kuulen "Noh, terve mies!" Tähystelen ylös ja mitä näen? Edes säni akkunalle nojautuen seisoo itse "maaministerin apulainen" (A.Lohi.Toim.) Suuria herroja siis. Mutta mitäs siitä - olenhan aito-inkeriläinen, 100 prosent tinen suomalainen veri virtaa suonissani ja kaiken- moisien herrojen, saksojen, gospodinojen, ministerien ja kenraalien kanssa on ollut tekemistä ja aina si- tä on osattu puhtaalla ~~ha~~ nahalla päästä. Sitäpaitsi onhan tämä Inkerin "ministeri" entisiä koulutoveria- ni ja nytkin korkeaan asemaansa katsomatta hyvä ys- tävä ja kansan mies. Astuttuamme "ministerin" työh- huoneeseen, mies koputti rintaa, osoitti kädellä pöy- tään päin lausui: "Katsoppas miten täällä eletään!" Ja pöydällä komeili kaunis Inkerin li..u. - Niin , täällä se voi itkevän Inkerinkin lippu vapaasti lie hua.

On sunnuntai päivä. Aurinko polttaa koko voimal- laan. Seison ystäväni kanssa Narvan laiturilla mat- kustaakseen Eestin Inkeriin. Jo istun laivan kannel-

laan. Olen matkalla Eestin Inkeriin. Laiva halkoo Narvanjoen siintävää pintaa, joka niin ihmeellisesti eroittaa Inkerin virosta. Tuossa vapaa nuori Eesti, tuossa pikkunen Eestin Inkeri ja tuolla...tuolla itkevä ja sortuva kovaosainen Suuri Inkeri...

Olemme Narvan-Joensuussa; paikassa, jossa järjestettiin inkeriläiset vapaajoukot, sieltä ne lähtivät taisteluun ja siellä ne taas haaantuivat. Kävelemme merenrantaa pitkin, rantaa, jossa uljaat poikaamme vapaussodan aikana niin useasti kävelivät ja mietiskelivät. Raskaissa ajatuksissa olen minäkin. Muistan ajan, jolloin taisteltiin elämästä ja kuolemasta, tykit paukkuivat, kuulat lensivät, pakolaisjoukot vierivät kuin aallot ja nyt on jälleen hiljaista, turvallista sekä rauhallista- kansanjoukko kihisee rannalla. Jo olen minäkin virkistävien aaltojen syleilyssä. Kuinh hyvää lasta ne minua tuudittelevat...

Aallot, kohisevat aallot! Sanokaa minulle, mistä tulette ja minne menette? Tuletteko suuresta Suomesta vai tuotte surullisia terveisiä itkevästä Inkeristä? Aallot, aallot vyörykää takaisin, vyörykää Inkerin rannoille, raukoille rajoille, viekää oman maan poikien terveiset, hukuttakkaa sortajat...

Istun valkoisella hiekalla ja tähystelen pitkin kaarevaa rantaa, siellä paistavat Inkerin maat, rannat ja metsät.

"Olet maamme armahin Inkerinmaa,
Ihanuksien ihmemaa!

tulee väkisin rinnastani ja kun verkalleen poistumme rannasta, vielä kerran luon silmäyksen Inkerin päin ja sydämessäni kirvelleen soi:

"Synnyinmaan, synnyinmaan!
Konsa. taas sua nähdä saan?
Konsa kumpus mulle loistaa,
Sylis hellä huolen poistaa
Kaipaavalta kyyneliä.

Venhe vie yli Narvanjoen ja minä astun oman maan armaimman Inkerin kamaralle. Tapsuttelen inkeriläisen opettaja Pekan maapalstalle. Edessäni on kaksikertainen komea talo ja tuolla omenapuutarhasta tulee itse isäntäkin "valistusministeri". Istumme pöytään ja nautimme herttaisen emännän vierasvaraisuutta. Hyviähän oman maan marjat olivat ja hyvä oli katsella, kuinka Pekka-opettaja ahkerana työmiehenä järjesteli suurta puutarhaa ja rakennutti komeata kotia. Onneksi olkoon!

Kuljen Halki kylien. Kuinka paljon on Eestin Inkeri vahhan maajaon-sarkajärjestelmän häyittämisen jälkeen muuttunut. Kaikkialla uusia taloja ja peltoja, kaikkialla ahkeruus ja eteenpäin pyrkimystä. Niin mieluisa on nähdä kuinka sievä kirkko kohoaapi Kallivieren koulun rinnalle. Ilahduttavan vaikutuksen tekee koulun lakeaan ympäristöön istutetut puut ja koulun sisällä yllyttää johtajan pöydällä joukko inkeriläisiä lippuja, joista yhden omistajaksi tulen minäkin.

Toisella puolella Rosonan jokea pistäydyn katsomaan "maaministerin" uutta taloa ja sieltä jatkoin matkaa Kullan rajavartiain "kordooniin". Kuinka paljon on sen ympäristö muuttunut! Kaunis koivutie, pensaat, puut. Olen jo oven luona, sotilas astuu vastaan jolta saan lyhyen keskustelun jälkeen kohteliaan : "Olge hääd, astuge siis sisse." Järjestys ja siisteys on sisälläkin mallikelpoinen vartiopojat hyvin kohteliaita ja reippaita. Kiitin "lahkuse eest sanoin jäähyväiset ja poistuin. Niin, vartioikaa valppaasti kohtalokasta rajaviivaa, valvokaa!

Olen Kullalla, siellä, jossa "Sanaseppää" taotaan. Lehden takojan-toimittajaa ei ole kotona, hän on heinämaalla heinää "takomassa" Talon emäntä oli kotona kasvavien pikkulastensa kanssa, ja, kun puhetta oli niin paljon, ei ollut soveliasta kieltäytyä pehmoisesta heinävuteesta. Makoata oli uni pehmoisilla heinillä, mutta kummallista ja ymmärtämätöntä yö rajaviivalla, sillä ajatteleppas hyvä lukija-minä nukuin rauhassa, vapaudessa ja turvassa, samalla sata askeelta eteenpäin onnettoman rajan toisella puolella samassa kylässä monikin oli kotoa pois viety ja toiset olivat epävarmoja siitä, saisivatko rauhassa nukkua yön oman orren alla vai punainen pakkovalta hiilii pyssymichine nukkuvien kimppuun. Olemme sama Inkerin kansa molemmin puolin rajaa, mitta niin äärettämästi suuri ja harmittava on ero-täällä vapaus siellä orjuus.

Jatk. siv. 14.

V E R I N E N M U R H E N Ä Y T E L M Ä

KAKSI INKERIN POIKAA AMMUTTU.

Elokuun lopussa Laukaanrannalla Repopesäkyläs-
sä Pyhä Parran talon lakkaan oli kokoontunut joukko
nuoria inkeriläisiä. Kaikki oli järjestetty niin et
tei kukaan tästä voinut tietää, siksi suuri oli poi-
kien yllätys kun yöllä punaryssät piirittivät talon
Syntyi tiukka ottelu. Inkerin pojista Patasen Kolja
jäi ryssien käsiin, toiset pääsivät ~~mxx~~ metsiin ja
temmellyspaikalle jäi tapettu punaryssä sekä Kullan
kardonin natsalnikka haavoitettuna.

Tästä joukosta erosi ropsulainen V.Ahonen. Hän
jostain syystä ei vielä lukenut asia päätetyksi, vaan
palasi metsästä Pallisin moison sepän Kaiserin lak-
kaan. Päivällä talon emäntä meni viemään Ahoselle r
ruokaa, punaryssät huomasivat ja jonkun ajan kulut-
tua hyökkäsivät koirine pojan kimppuun. Torkkuva V.
A.ei ehtinyt tehdä vastarintaakaan, hänen kädet se-
kä jalkansa sidottiin kiinni ja sidottuna poika hei
tettiin lakasta maahaan. Näin sidottua vankia rys -
sät raakamaisesti pieksivät, jonka jälkeen sitoivat
onnettoman pojan neljän hevosen väliin ja niin laa-
hasivat 5 klm.päässä olevaan vartiotupaan. Ruoskan
iskut olivat lakkamattomia. Hiukam myöhemmin V.Aho-
nen yhdessä Patasen K. ja Rosenkinan Ivanan Mitjun
pojan kanssa vietiin moottoriveneellä Jamaan; sielt
tä Leningradiin, jossa huhujen mukaan heidät ammut-
tiin.

Myöhemmin selveni, että kokouksesta Pyhäparran la
kassa tiedoitti punaryssille Pyhäparran Miili. Joku
vuosi sitten hän meni naimisiin erään kommunistin
kanssa. Nyt tuo kommunisti meni johonkin Krimmiin ja
Miili tuli kotiin, sai tietää, että veljensä on tois-
ten kanssa lakassa ja meni tiedoitti asiasta puna -
ryssille. Tämän Juudas-Miilin teko on herättänyt ym
päristössä veristä pahaamieltä ja hänen veljensäkin
oli lausunut, että tämä synti ja häpeä on postävä x
pois petturisisaren verellä ja kuolemalla.

„Ei kansa ei voi kuolla, jok' pyrkii elohon."

E E S T I N I N K E R I N K I R K K O

AVAA LOKAKUUSSA OVENSA JUMALANPALVELUKSIA VARTEN.

Kirkon rakennustyöt ovat päättymässä ja seura-
kunnan johtohenkilöiden sanojen mukaan jo ensikuus-
sa pidetään kirkossa ensimäinen jumalanpalvelus. Kir
kon juhlallinen vihkiminen kumminkin jätetään kevät
ajaksi. Sanomalehti uutisten mukaan kirkko tullaan
nimittämään nimellä:

„KALLIVIEREN PYHÄ-ANDREAKSEN KIRKKO."

Kirkon rakennuksen on kulunut n. 10 tuhatta kruu-
nua. Tämä summa on siksi pieni, että kaikkialla ih-
metellään, kuinka näin vähällä on osattu tulla toi-
meen. Lainaaksi on otettu rahaa eniten yksityisil-
tä pankeilta n. 4 tuhatta kruunua. Tämä lainakin
ei ole mikään hirvittävä velka, koska jokais
ta seurakunnan jäsentä kohti tulee vain n. 7 kruu-
nua. Narvan ruotsalais-suomalainen seurakunta näin
voi ylpeillä suurella omaisuudella - onhan sillä
nyt kaksi kirkkoa, taloja, maata hengellinen puo
likin tyydyttävällä ja kauan toivotulla kannalla :
toimessa oma oma kirkkoherra ja oma lukkari.

Pahana kolkutuksena sydämillemme on kumminkin
se, että usein olemme jättäneet täyttämättä seura -
kunnan jäsenen velvollisuudet. Huomattavin on jäsen
maksun suorittaminen. Kun seurakunta oli hajaannus -
tilassa, suurin osa inkeriläisistä ei tahtonut sii -
hen kuuluakaan ja jätti jäsenmaksunsa suorittamat-
ta. Nyt asiat ovat muuttuneet, nyt seurakunnan työn
menestyminen on kallisarvoinen asia jokaiselle ja
siksi jäsenmaksu kysymyskin saanee pian paremman ra-
kaisun.

KOTI-KULTA KUTSUU...

Rajantakaiseen Inkeriin on tullut takaisin koti-
puoleen useampi "Amerikan miehistä" Heitä ei ole
vangittu eikä muutenkaan vainottu, mutta huolimatta
siitä tulijat ovat pahanpäiväisesti pettyneitä. Suo-
mestakin on tullut yksi, H e i m o n M i k k o.

TAHVONEN ja ORAVA GPU-N VANKILASSA..

Kaksi kallivierilaista poikaa A.Tahvonen sekä Johannes Orava kesällä yhtäkkiä katosivat kodeis - taan.Kaikki kuin kotoiset niin kyläläiset olivat sitä mieltä,että pojat ovat lähteneet johonkin Viroon "suuria rahoja tienaamaan" Siksi suuri oli yllätys kun saatiin kuulla, että pojat ovatkin joutuneet yli rajan - Jaaman vankilaan. Jaamassa pojilta on vaadittu "tunnustusta",mutta kun pojat eivät tietäneet kertoa mitään GPU-n miesten mielihyväksi alettiin heitä petomaisesti piinata. Poikien pai - dat pian muuttuivat alinomaa nihkuvasta verestä punaisiksi ja kärsimykset olivat siksi hirveätä,että yksi pojista meni hulluuksi.Hiukan myöhemmin Tahvonen ja Orava toimitettiin Pietariin, josta ei ole saatu minkälaisiakaan tietoja.

Kallivieressä muutamien epänormaalimiesten kii tosmölinä kommunistiselle Venäjälle on muuttunut jokailtaiseksi asiaksi. On hyvin todennäköistä,että T.ja O. herkkäluontoisina jäivät uskomaan Neuvosto-paratiisin ihanuuksiin ja kun kotona on kaikki niin köyhää,niin paljon riitaa vanhempien kanssa,niin mitäs muuta kuin yli rajan. Siellä on ryssäkin niin hyvä ja herttainen "veli" Mutta pahasti taisivat T.ja O. petastua

"SINNÄ HÄNEN TIEKI"

Vanhassakylässä kauan aikaa reuhasi ja peuhasi J. T a m m i k k o. Hänellä oli erikoinen mestari juopottelemaan,riitelemään ja tekemään muita konnantöitä. Kovasti miellytti Tammikkoa hyökätä selän takanta toisten viattomien kimppuun ja iskeä salaa pari,kolme haavaa. Tämän kaiken johdosta T. joutui poliisin "valu lapseks" ja T. tie viimeaikana aina vei vankilaan. Tämä antoi Tammikolle hyvän aiheen tulla kommunistiksi ja paeta yli rajan. Verihurjat saavat T:sta erinomaisen palvelijan; Vanhassakylässä taas sanotaan helpoituksella:"sinnä hänen

K A R K O I T E T A A N K O A R S I A ?

Rajantakaisessa Inkerissä huhuillaan,että Arsian kylä(Arsen Saari) karkoitetaan k u o l e m a a n t i e l l e - johonkin Siperiaan. Länsi Inkerissä tähän asti on karkoitettu yksityisiä perheitä(lukuun ottamatta viimekeväistä tapahtumaa,jolloin n.50 perhettä samalla yöllä vangittiin ja vietiin pois kotoa Siksi huhu k o k o Arsian karkoittamisesta herättää suurta kauhua. Itse arsialaiset ovat niin kiukustuneet,että eivät ota vastaan yhtäkään paperia ja käskyä - "pätiletka zaimatkin"lähetetään viranomaisille takaisin. Kiihtyneisyyttä lisää kahden nuorukaisen katoaminen.

Nyt R O P S U S S A tiedetään kertoa,että siellä keväällä karkoitettu T I M O perheine on Muurmannissa lähellä Abatitan asemaa. Samassa paikassa ovat Sutelan A l u s m i e s (Vasja) Paavila Iljit Kukkusista Mikishan Paavilan poika,Mihalkan Miitre Jaakko Bespaalova ja eräs Haavikon miehiä Jego(Petrovitš).

Ryssät siellä tarvitsevat moottoriveneitä ja nämä Inkerin miehet on orjina ajettu sinne töihin.

H E I N I E N R Y Ö V Ä Y S T Ä.

Ryssillä on nyt rajalla aika lailla paljon hevosia(Fyödörmaalla esimerk. 8 hevosta) Niille pitää m.m. heiniä ja kun niitä ei viitsitä valmistaa eikä tahdota ostaa,niin annetaan yksinkertaisesti joka talolle käsky tuoda määrätty määrä heiniä kardooniin ja siinä kaikki.Että talonpoikien huomio kiintyisi enemmän koskinäisiin asioihin annetaan erillaiset "normat". Niinpä Saaren Hosun Jukon ja Lallon Pietarin täytyi antaa heiniä 40 puudaa sillain kun toisista taloista otettiin 5-15 pd. Ja vaikka ryssillä onkin hevosia, täytyi talonpoikien omilla konihevosillaan vetää heinät punavartiotalojhin. Paratiisin elämää tosiaankin!

JUMALAN SANAN JANOA RAJAN TAKANA.

Ei ole yhtään liioiteltua,jos sanotaan,että rajan takaisen Inkerin uskonnollisessa elämässä on tapahtunut suuri muutos. Niinpä Kosemkinan kirkko,esimerkiksi, oli ennen sotaa kylliksi avara ja suuri koko sen aikaiselle eheälle seurakunnalle, sitten tuli aika,jolloin kirkossa kävijöiden määrä väheni vähenemistään ja Jumalankieltäjät kommunistit jo alkoivat ylpeillä,että jo Jumalan valta on kukistettu. Mutta nyt yhtäkkiä huomattiin,että kansan keskuudessa Jumalan sanan jano on kasvanut vielä suuremmaksi kuin koskaan ennen. Ja nyt Kosemkinan seurakunta vaikka onkin pienentynyt,koska Eestin Inkeri tuli rajalla eroitetuksi, niin sen kirkko pyrkii jäämään liian ahtaaksi ja pieneeksi.

Kosemkinan seurakunnan sielunpaimenena on Antti Su o m a l a i n e n - Inkerin miehiä läheltä Hatsina. Monen vainon alaiseksi on A.Suomalainenkin joutunut,mutta aina Jumala on antanut niin paljon myötämenestystä,että pastori aina yli kahden viikon avaa Kosemkinan kirkon ovet Jumalanpalvelusta varten. Ja väkeä tulvii kirkkoon, niin että joka kerta k i r k k o o n t ä p ö s e n t ä y n n ä harhaita kuulijoita.

Toinenkin tapaus: Pietarin suomalaisessa kirkossa(Leningradissa)elokuun loppupäivillä otettiin rippille rippikoululaisia,ja,vaikka tapaus ei taitanut olla sen kummempaa, tuli jumalanpalvelukseen niin paljon väkeä,että dinakin puolet ei mahtunut enää kirkon seinien sisäpuolelle.Siinä oli vasta väkeä , kaukaisista kylistäkin....

Murheen päiviä elää Inkerin kansa. Unohdettu ... hyljätty... Suomi-äiti nosti ääntään,mutta pian vaikeni,liekö oman kansan, oman veren asia ollut sitten niin vähäarvoista;toiset taas eivät tahtoisi tietääkään,kuullakaan- mutta H ä n tietää, ja H ä n on se,joka ei unohda eikä vaikene. Ja nyt, niin totta ohlä viimeisellä hetkellä kärsivä ja verta vuotava Inkerin kansa kääntyy Hänen puoleen. Hän on sittenkin kaikkivoipa.Häneltä on pelastus tuleva. Inkerin kansan usko on luja ja horjumaton.

K O P A R O M A N I .

Kullalla "S a k o n - ä m m ä" taisi olla "ennemuinaa" hyvin ahkera ja säästäväinen ihminen,kun vielä tänä vuonna hänellä oli-kultakoparo! Sakon ämmä on 82 vuotta vanha ja ei antanut arvoa nykyaikaisille pankeille ja muille sen kaltaisille laitoksille,vaan säilytti kultakoparoaan erikoisessa laatikossa milloin akanikossa, milloin missäkin..Tämän koparon olemassaolosta ja sen kätköpaikoista tiesivät vain harvat uskotut ja nyt tapahtui niin,että kun Sakon-ämmä meni tänä keväänä,aukaisi laatikon,siellä kultaa enää ei ollutkaan, oli kyllä"nikolaiskoita,dumskoja,kerenskoja,judenitšoja, vanhoja Eestin markkoja,mutta kullasta vain jälki. Itsestään arvaa, että ämmän sydän sykähti. Epäilys lankesi vanhemman minian päälle ja siitä tuli kylään paljon erillaisia huhuja,jotka olisivat saaneet kauniisti jäädä kaaskoikšsi,ellei eräänä päivänä poliisi olisi tullut asia tutkimaan.Tämä on siis tosijuttu ja vieläpä siksi vakava,että loppunäytös on vasta käräjissä

SEIKKAILUHALUINEN HUIMAPÄÄ.

Eräs kallivierilainen Simo Voipää otti nimekseen L e h t ja alkoi seikkailurikkaan elämän. Oli alussa hyvin hääräilevä suojeluskuntalainen,meni Rakveren vahipataljooniin,muutti univormuaan siirtyen rajavartiostoon,eleli Somrakan soissa,meni naimisiin, tuli takaisin Kallviereen, riitaantui emäntänsä kanssa ja - meni xxxxxxxx y l i r a j a n. Toinen mies olisi tietysti sinne jäänyytkin,mutta Leht on lehti ja Leht oli taaskin Kallivieressä. Sieltä välipalaksi hän "mäni" Narvaan,vankilahuoneeseen,istui siellä viikko,puolitoista, tuli taaskin Kalliviereen,sopi emäntänsä kanssa ja nyt - tulevaisuus näyttää, mitä tapahtuu.

H O V I N T A L O P I E T A R I S

PARTKOULUSSA. Noin vuosi sitten paljon huhuja he -

rättänyt Aleksander H o v i n t a l o n salaperäinen katoaminen nyt nähtävästi saa ratkaisunsa. A.Hovintaloa on näet nähty Pietarissa. Tiedetään huhuilla, että A.H. on puoluekoulussa. Hänestä nähtävästi leivotaan suurta toimihenkilöä kommunistista työtä varten Eestissä.

ITKEVÄN INKERIN RAJALLA

(Jatkoa sivulta 7)

Täällä oikeus, siellä väärryys, komissaarien ilkkuminen, täällä vapaa työ ja oteenpäin pyrkiminen, siellä pakkotyö ja herpaantuneet kädet, täällä ilo ja toivo, siellä suru, murhe ja epätoivoinen olotila, täällä rauha ja turva, siellä pelko ja vangitsemiset, täällä itse oma isäntä ja oman työn tuloksien omistaja, siellä punikkiryssän kepinalainen, siellä kommissaari-varkaat jakaavat sun omaisuuden ja työn viljan, täällä kotirauha ja koskemattomuus, siellä kotisota ja Solovkiin karkoittaminen, täällä kansan pyhimpien tuntojen vaalimine siellä ne tallataan bolshevikkilaisen ryssänsaappaan alle, täällä kajahtaa toivorikkaan kansan valtava ja mahtava huuto: "Eläköön vapaa Eesti ja vapaa Inkeri!", siellä hammasta purren kuuluu yleinen pauhaava kuiske: "Alas punaorjuus Inkeristäja pois Venäjän hirmuvallta!"

Niin, semmoista on itkevän Inkerin onneton raja sekä elämä. Se harmittaa, tukahduttaa ja p y h ä r y s s ä ä n v i h a nousee rinnassa....

Hyvästi Inkeri, armas synnyinmaani. Hyvästi kohtalokas, onneton rajaviiva!

Kerran helisevät vielä Inkerinkin sorretun kanteleen kultaiset kielet. Kerran kajahtaa vielä kansani ja maani vapauden ja valon suuri ja mahtava laulu! Kerran liehuvat Inkerin kauniit liput rajan toisellakin puolellakin.

Elkäämme silloin valmiit!

Antti Seppänen.

M A K K A R A.

(Ajanmukainen satiiri.)

Vanha akka inkerikko
Perkoi suolta, makkaraa, makkaraa,
Samalla kun uunin suussa
Paistui kuumaa kakkaraa, kakkaraa.

Makkaran hän ulos jätti,
Alkoi juosta laputtaa, laputtaa -
Kakkaroista käry tuntui,
Pyysi niitä taputtaa, taputtaa.

Muori vanha touhuissaan ei
Muistanutkaan harakkaa, harakkaa,
joka muorin mentyä niin
Alkoi kovin sakattaa, sakattaa...

Eukko kakut oikoi, paistoi,
Kääntyi kohti tanavaa, tanavaa.
Näki rasvat heitettyinä
Pitkin pihan kanavaa, kanavaa.

- Kurjat kummat! Katsokaa nyt
Tuota hurjaa hulikkaa, hulikkaa!
Makkarat on kaikki vienyt.
Sietäis se nyt pulikkaa, pulikkaa!

Harmi suuri kun ei ole
Yhtään pojan nulikkaa, nulikkaa,
Joka sille heiluttaisi
Aikamoista pulikkaa, pulikkaa.-

Perheelle hän tupaan juosten
Räyski: - Syökää kakkaraa, kakkaraa!
Tänään saatte syödä, langot,
Ilman rasvaa, makkaraa, makkaraa.

Varaa en hoksanutkaan
Pitkäkynttä harakkaa, harakkaa
Annoin oivan aamiaisen
Sakatille varastaa. -

„Meikäri."

HULLUNKURISTA

Inkeriläisten kirjelmää kunnan sekä Väikylän koulun asiassa kieltäytyi allekirjoittamasta kuin koulun johtaja Tauvirin niin myös op. Kontto. Voiskohan nyt enää hullunkurisempaa sankaritekoa löytyä? —

Kullalla Ruusa-neiti silloin kun valmistaututtiin Riigivaneman vastaanottoon, juoksenteli talosta taloon salaperäisellä supatuksella: "Suut kiinnist... ei liikahtaa..." ja seurauksena oli se, että Hanikesta oli tullut vain yksi henkilö vastaanottO tilaisuuteen. Itse Ruusa-neiti taisi lukea häpeäksi seisoa inkeriläisten riveissä, kun meni muualle niin kuin tekivät joht. Thaluskin ja op. Lohi. Näin siis viisat viisaitten tavalla. —

Räkälän-ämmä ei tullut laulamaan Riigivanemalle koska hänelle ei tahdottu maksaa 500 markkaa palkkaksi. —

Kunnantalossa ei ole rahan puutetta, koska tiini koiran värjämiseksi kerran tuhlattiin pari pullollista punaista mustetta. Potjot tahtoot akusherkaksi, kunnan rahoill', soppiiha se. —

Väikylässä syntyi "vallanvanemp'", mutta ei rouva vallanvanemmalla, vaan vallanmajan pyyhkijällä, köyhällä naisella ja naine-parka yhdessä ukkonsa kanssa eivät uskalla alimenttiakaan vaatia, sillä herra isä-vallanvanem voi suuttua.... —

Vanha tapa vaatii, että kun poika ottaa naisen, täytyy hänen luopua tappeluista, tanssiaisista ja jopa ryypiskelemästäkin. Toisin on Kallivieressä, siellä naisenmiehet (Lukereen pojat) tappelivat poikamiesten (Tahvosen veljesten) kanssa ja vieläpä niin kummallisesti, että kaikki neljä saivat seuraavana päivänä mennä Narvan sairaalaan. —

Inkerin-Eestin Sivistysseura on anonut ja saanut stipendin Kunda'n kansanopistosta yhdelle inkeriläiselle pojalle tai tytölle. On merkillistä, että Sivistysseura sai vastauksen anomukseen kunnan sihteerin hra Loy'n kautta.

Est. A-5970

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

Toimituksen osoite: Narva-Jõesuu, Kallivere, Kullaan
puhelin - " - 47 d.
Julkaisija: Inkeri-Seura, vast. toimittaja: L. Reijo

№ 9. X. 1931. | Kirkkokansan numero | Ymnosk. № 9.

S A A R N A , jonka

piti piispa J. G u m m e r u s Kallivieren kirkon vihkimäjuhlassa lokakuun 25p:nä

Rakkaat ystävät, tämän seurakunnan jäsenet ja j juhlavieraat läheltä ja kaukaa!

Olemme koolla harvinaisessatilaisuudessa. Täällä Eestin rajalla elää pieni osa Inkerin heimoa, suomen kieltä puhuvaa kansaa. He ovat saaneet nauttia ulkonaisesti rauhaa ja turvallisuutta. Se on suuri onni. Mutta vielä suurempi onni ja etu on se, että he myös ovat saaneet vapaasti ja estecttömästi elää ja toimia kristillisenä seurakuntana. Te tiedätte, ystävät täällä rajalla, paremmin kuin monet muut, mitä sellainen rauha ja vapaus merkitsee. Te tiedätte, että toisinkin voi olla ja että niitä on paljon, meillä läheisiä ja rakkaita, joilla on toisenlaiset olot, joiden täytyy suurella pelolla ja arkuudella kokoontua kuulemaan Jumalan sanaa ja pitämään yhteistä Jumalanpalvelusta, jos ollenkaan sitä voivat. Te osaatte kiittää Jumalaa siitä että Teillä siihen on tilaisuutta. Nyt kun täällä vihitään pyhään tarkoitukseen sa tämä pieni kirkko, jossa nyt olemme koolla, avautuu teille entistä paremmin siihen tilaisuus. Te tunnette, että se on suuri Jumalan armo. Ilo ja kiitollisuus täyttää teidän sydämenne, ja myöskin meidän, heimoveljien ja ystävien, jotka olemme tänne tulleet tänne kanssanne tätä juhlaa viettämään. Me sanomme

i46949112 TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

psalmilaulajan kanssa:tämä on se päivä,jonka Herra teki,iloitkaamme ja riemuitkaamme siitä. Me sanomme astuessamme sisään tähän pyhäkköön:Avatkaa minulle vanhurskauden portit,käydäksen i sisälle kiittämään Herraa!-"Minä s a a n suuresta armostasi tulla sinun huomeeseesi,saan kumartaa sinun pyhän temppelisi päin päin,sinua peljäten!" Sinua peljäten - miksi niin? Siksi,että me tunnemme seisovamme pyhän Jumalan edessä,jonka edessä ihminen on tomu ja tuhka.Oikeassa ilossa on pyhää pelkoa,nöyrää tuntoa,sitä että tämä on a r m o a, ei meidän ansiotamme ei mitään,jotta voisimme jollakin oikeudella käydä Jumalalta vaati - maan.Juuri ne olot,joissa täällä eletään,ovat omiaan pitämään sydämessä pyhää pelkoa elävänä kaiken ilon ja kiittollisuuden ohella.

Herra on profeettansa kautta antanut meille vakavan sanan,jota pyydän Teitä,ystävät ajattelemaan täl lä juhlahetkellä.Se on kirjoitettuAamoksen profeetan kirjassa (8:11) ja kuuluu:Katso ne päivät tulevat sa noo Herra,Herra,jolloin minä lähetän nälän maahan,en leivän nälkää ja janoa,vaan nälän kuulla Jumalan sanaa" Tällä sanalla on kahtalainen merkitys.Se on tuomion sana,mutta se on myöskin armon sana.Jos on nälkää heränny t, mutta ei mistään löydetä sitä Jumalan sanaa,joka sitä tyydyttää,silloin se on mitä ankarin tuomion sana.Mutta jos Jumalan sana on ihmisille tarjona,silloin ei mikään ole suurempi arvo kuin se,että Jumala herättää ihmisissä sanansa nälän-sillä silloin he tarttuvat halaisesti tähän sanaan ja tulevat siitä ravituiksi.

Kun profeetta Israelin kansalle näin julisti,hän julisti sitä tuomion sanana.Kyllä Israelilla oli silloin keskuudessaan Herran temppeli.Papit toimivat siinä jumalanpalvelusta,uhreja tuotiin Herran alttarille,laululla ja soitolla oli tehty temp elipalvelus niin juhlalliseksi kuin mahdollista. Kansa kerskasi kaikesta tästä.Se tunsi itsensä turvalliseksi , kun sillä oli keskuudessaan kaikkitämä,se ylpeili siitä muiden kansojen rinnalla, jotka palvelivat epäjumalia.Mutta Herra lähetti profeettansa,halvan karjapaimenen, julistamaan ankaraa tuomiota.Tuo jumalanpalvelus oli tyhjää ulkokuorta.Kansa palveli Jumo

laa huulillansa,mutta sydän oli kaukana hänestä.Koko elämä todisti sitä. ---------

Voi tapahtua niinkin,että Jumala rankaisee sanansa ylönkatsojia paatumuksen tuomiolla.Heiltä katoaa kykykin sitä ottaa vastaan.Ja kuitenkin tulee aika,jolloin tunnetaan,että sielu nääntyy,juostaan sinne tänne,etsitään jotain muuta viisautta ja oppia,mutta ei se anna sielulle mitään. Näin on käynyt monelle,kun Jumalan sana on tullut ylenkatsotuksi. Mutta profeetan julistus Jumalan sanan nälästä voi tulla meille armon sanaksi ja lupaukseksi.---- On siunattua nälkää,joka on merkki siitä,että on elämää.Huollut ei tunne nälkää. ---

Ystävät, toivon ja uskon että juuri sellainen nälkä on saanut teidät lähtemään liikkeelle ja ryhtymään toimeen rakentaaksenne tämän rukoushuoneen eli kirkon,jonka vihkimäjuhlaan nyt olemme kokoontuneet.----

K i r k k o ei ole ainoa paikka,jossa Jumala sanassaan lähestyy meitä.Herra tahtoo antaa sanansa k o t e i h i m m e.Evankeelis-luterilaisen kirkon jäseninä on meillä se suuri onni,että meillä o on pyhä kirja,avoin raamattu, äidinkielellämme, ja että meidät lapsuudestamme asti on saatettu lukuun taitoon,voidaksemme sitä käyttää.----Kyllä muistiin painettu tieto Jumalan sanasta tulee kallisarvoiseksi vankilassa taikka pakkotyölaitoksessa.Ja kyllä se on kallis vanhukselle,joilta silmien näkö on himmentynyt ja korvien kuulo heikentynyt.---Te isät ja äidit,kylvätkää lastenne herkkiin mieliin tätä J Jumalan sanan siementä! - Ja missä kaksi tai kolme ovat koolla Herran nimeen,siis yhden perheen jä - senetkin vain,siellä on Kristus luvannut olla heidän keskellänsä,siellä on hänen seurakuntansa. Ja täällä kirkossa,jota nyt vihitään nuo monet koti - seurakunnat liittyvät yhteen suuremmaksi kokonaisuudeksi.Siten vahvistatte toisianne uskon ja rakkauden yhteydessä.----Täällä on Jumalan sanan julkisen julistuksen paikka ja sillä huoneenhaltija , joka on saanut erityisen valmistuksen ja velvoituksen sanaa jakamaan Jumalan talonväelle sen mukaan kuin kukin tarvitsee.Tulkaa tänne Jumalan sanan nälkäisinä! -

H E I M O P Ä I V Ä

Tänä vuonna lokakuun 17,18 p:nä vietettiin Unkarissa,Eestissä ja Suomessa yhteistä heimopäivää. Eestin Inkerissä ei ole tätä tahdottu jättää huomioom ottamatta ja niinpä lokakuun 18 p:nä vietettiin vietettiin useammassa Inkerin kodissa heimo - aatteen merkeissä.

Kallivieren koululla oli järjestetty pieni juhlatilaisuus.,jossa johtaja A.T h a l u s lausuen kaikki tervetulleeksi,lyhyesti puhui päivän merkityksestä;rouva L o h i esitti"Eesti Hõim"-lehdestä Fenno-Ugria järjestön tervehdyksen.Laulettiin"Väinölän lapset" ja "Sulolsessa Suomessamme". Kapteeni E.K u k e i n s m a n tervehti Eestin nimessä Inkerin heimoa ja puhui Suomen suvun menneisyydestä. Oppilaat esittivät sekä suomen- että eestinkielisiä runoja ja reippaasti lauloivat Porilaisten marssin. L.R e i j o puhui heimopäivän-ja aatteen tarpeellisuudesta Eestin Inkerissä.

Kullan nuoriso esitti erään paikkakuntalaisen sepittämän kuvaelma-näytelmän" Suomensukuiset kansat" Siinä kuvannollisesti esiintyivät kaikki Suomen heimot. Hyvin traagillista oli Inkerin esiintyminen ja suorastaan mieliä järkyttävää sen nousu kahleissa,verta vuotavana nousee Inkeri,~~ja~~ herätys laulu "Nouse Inkeri,jo herää työhön..." kajahtaa nuorten rinnoista ja aamukoin säteet valaisevat vapaata Inkeriä,onnesta hymyilevää Väinämöistä ja hänen kokoontuneita lapsiaan.- Tunnelmarikas hetki

Erikoisen mielenkiinnon alaiseksi juhlatilaisuudessa joutui"Sanasepässä"ilmestynyt inkeriläisen nimimerkki"Moukarin" kirjoittama runo "Makkara"

Inkeriläisten isänmaallisuutta niin kaunopuheisesti todisti "täysin rinnoin"laulettu Eestin hymni:"Mu isamaa,mu õnn ja rõõm."Juhlallisuus yleensä jätti sen vaikutuksen,että inkeriläisillä on vielä sammumatta pyhä aatteen tuli.Oikea ja puhdas omatunto on heidän rinnoissaan ja pyrkimys parempaan,valoisampaan niin elävänä Ja että inkeriläiset ~~hy~~styvät luovaan työhön, on tosiseikka.

KALLIVIEREN KIRKON VIHKIMÄJUHLA.

Lokakuun 25 p:nä v.1931 vietettiin Eestin Inkerissä harvinaisen juhlallisuutta-Narvan suomalaisruotsalaisen Pyhä-Mikaelin serakunnan Kallivieren kirkon vihkimistä. Juhlapäivän sää ei ollut ilahduttava,koska vihurí tuuli ulvoi ja lunta satoi, mutta jo useampi tunti ennen juhlaa suuret ihmisjoukot seisoivat kirkon edustalla. Hiukan ennen ~~k~~ puolta päivää saapuivat piispa J. G u m m e r u s, tarkastaja M.P e s o n e n, kamreeri G r ö h r i n g unkarilainen pastori S z t e h l o, 12 nuorta teologian ylioppilasta-kaikki Suomesta, rovasti J.Jalajas, kenraali T õ n i s s o n,Narvan Suomen varakonsuli J. L u s t Narvasta, Antti S e p p ä n e n Soomevereltä,O.P a s t i k Narvan Joensuusta ja paljon muita läheltä ja kaukaa.

Seurakunnan neuvoston puhemies A. Y l l ö luovutti kirkon rappusilla kirkon avaimen piispalle , joka lausuen muutaman sanan avasi Herran temppelin oven.Kansaa alkoi tulvia ovesta sisään ja pian oli kirkko täpösen täynä,vieläpä suuri joukko jäi oven ulkopuolellekin.

Piispa G u m m e r u s, rovasti J.J a l a j a s sekä "oma kirkkoherra" H.K. E r v i ö astuivat alttarille. Juhlallinen laulu kajahti, piispa saarnasi ja siunasi kirkon,alttarin,saarnastuolin,kellon Jumalan sanan julistajat ja koko seurakunnan, jo kohotti katseensa omakin kirkkoherra ja vakavana lausui:

"RAKENTUKAA ITSEKIN ELÄVINÄ KIVINÄ HENGELLISEKSI HUONEEKSI,PYHÄKSI PAPISTOKSI UHRAAMAAN HENGELLISIÄ UHREJA,JOTKA JEESUKSEN KRISTUKSEN KAUTTA OVAT JUMALALLE MIELUISIA."

Kanttori A.H y r r i n laulukuoro lauloi erinomaisella viehätyksellä johtajansa sepittämää :

"Uusi kirkko valmisna "

Paitsi piispaa ja omaa kirkkoherraa saarnasi rovasti J.Jalajas. Jalajas huomautti,että tämän Inkerin kirkko on kolmen heimon:Suomen Eestin ja Inkerin yhteistyön lopputulos.Kirkko on rakennettu so-

tatantereelle,mutta rauhan temppeli se nyt on.

Juhlajumalanpalveluksen jälkeen oli järjestetty Kallivieren koulutalolla juhlapäivällinen,johon osallistui 83 henkilöäpaitsi jomainittuja juhlavieraita Inkerin Liiton sihteeri Juuso M u s t o nen

Aterian aikana kuultiin mieltä ylentäviä puheita. Johtaja A.Thalus lausui vieraat tervetulleeksi koulunsa suojiin.Toisista puhujista mainittakoon piispa Gummerus,M.Pesonen,Rovasti Jalajas,kenraali Tõnisson,konsuli Lust, puhemies Yllö,op.Elken, op. Mustonen,johtaja Seppänen. J.Mustonen puheensa yhteydessä luovutti rahalahjan uuden kirkon hyväksi. Kaikeissa puheissa erikoisesti painostettiin Inkerin henkistä tilaa,sen pyrkimyksestä vapauteen Venäjän sorron alaisuudesta ja ilomielellä lausuttiin,että Eestin Inkeri on vapaa,saa esteettömästi kehittäytyä ja kohottautua hyödyksi koko Inkerille ja kunniaksi Suomen suvun perheelle. Erittäin miehekäs,lämminhenkinen, ponteva sekä järkevä oli kenraalin puhe. Sanat:

"ON KINDEL,ET VEEL KORD KOGU INGERI ON VABA"

liikutti koko inkeriläisen kuulijakunnan.Kenraali tosiaankin puhui niinkuin mies,joka jkx on taistellut inkeriläisten riveissä, on johtanut niiden -Inkerin rykmenttiä taistelussa oman kodin puolesta, - ja - tekee sen kerran vieläkin,kun lyödään lopullisesti arpaa suomalais-ugrilaiston ja Venäjän välillä. Kenraali antaa täyden arvon inkeriläisille ja inkeriläiset puolestaan äärettömästi uskovat ja luottavat kenraaliin.

Tällä tavalla tämä juhlapäivällinen muodostui suorastaan Eestin,Inkerin ja Suomen sillan rakennushetkeksi,niinkuin konsuli Lust lausuikin. Ja vaikka aikaa oli kulunutkin jo paljon niin sittenkin eronhetki tuli niin liian pian....

Piispa,kenraali matkustivat pois....
Mutta vielä Pesonen,niin tuo"vanha isä" jäi tänne , ja suomalaiset ylioppilaat,unkeriläinen pastori!... no hei,hei, vielä juhlapäivä ei ole lopussa. Uudet ihmisjoukot täyttävät kouluhuoneuston,ylioppilaat ovat sekaantuneet kansaan ja juttelevat... .

Odotetaan hartaushetkeä.

L A U L U .

Kirjoittanut kanttori A.Hyrri.

Uusi kirkko valmisna -
Näin suotu Herran armosta;
Kiitos olkoon Hänen tästä
Ylistys ja kunniaxx
  Kiitos Hälle kaikukoon,
  Kiitos Hälle kaikukoon!
Suuren nimens' kunniaksi
Tämä huone olkohon.

Uusi kirkko valmisna,
Sen tarkoitus on tärkeä,
Sanan virkaa tullaan täällä
Harjoittamaan ainiaan.
Sanan valo loistakoon,
Epäuskon poistakoon.
  Sanan valo loistakoon
  Epäuskon poistakoon.

Uusi kirkko ompi nyt
Meit'suojahansa peittänyt-
Olkoon meille pesännämme
Maailman myrskytuulilta,
Että kerran kasvot Herran
Saamme nähdä taivassa .
Jospa sitten helein äänin
kiitämme me Karitsaa.

Kanttori A.H y r r i on Inkerin miehiä. Hän on on toiminut Inkeriläisten seurakunnan lukkarina jo monia vuosia, ja,että hän on mies paikallaan,todistaa hänen työnsä,joka on niinkuin nyt näemme hyvin hedelmällistä. Sanokaa,kuka uskalsi ajatella omasta inkeriläisestä kirkosta? Se oli Hyrri. Kuka uskalsi ryhtyä rakennustöihin ilman rahaa,tyhjällä kukkarolla? Se oli kanttorimme Hyrri.Kuka ei välittänyt epäilyksistä ja pilkasta? Se oli Hyrri. Kuka hyöri ja hääri kaikkialla ja aina? Hyrri tietysti.

On jokseenkin varmaa, että ellei olisiollut knt. Hyrriä, ei olisi tätä Narvan suomalais-seurakun - takaan ja sille ei olisi Suomesta lähetetty miestä, josta nyt jo puhutaan niinkuin Eestin Inkerin Messiasta. Pitkän kiitospuheen ansaitsisi konttori Hyrri, mutta eiköhän sittenkin tämä kaikki ole vain J u m a l a n t y ö t ä! Kyllä varmasti. Siksi kuulukoon kiitoksemme Hänelle!

H A R T A U S H E T K I

oli Kallivieren koululla juhlapäivän illalla. Se alkoi virrenveisulla ja vaikka koko seura lauloi, niin sittenkin heränneiden ylioppilaitten laulu käsittämättömästi eroittautui, tunkeutui sydämeen, pakoitti ajattelemaan...Herra, Herra!...

Unkarilainen pastori Sztohlo puhui niin sydämen läheisestä asiasta- onhan unkarilaisenkin veljen kotimaa rajoilla pirstottu ja silvottu. Isällisellä tyyneydellä, opettavaisesti, äärettömästi lohduttaen saarnasi M.Pesonen ja niin selväpiirteisesti, mutkittomasti ja ymmärtäväisesti otettiin vastaan kamreera Gröörin sanat.

Lyhyt, mutta oikea hartaushetki tuo olikin.

R A J A O N

verinen vääryys sille kansalle, jonka se jakaa ja hajoittaa, siksi kai suomalaiset ylioppilaat ja unkarilainen veli niin halusivat nähdä rajaa. Jo yöllä sitä montiinkin piikkilanka-aidan luo, kylmä itätuuli puhui, mutta päät paljastuivat ja laulu vyöryi yli rajan. "Herraamme luottakaamme,

Häneltä me voiton saamme, Vääryyttä vastahan käy taistomme tie..."

KIRJONrakennus on tullut maksamaan n.yksi miljoona kaksisataatuhatta senttiä. Alttari valtteen ompelivat Naisylioppilaiden karjala-Seuran tytöt.

Paljon väkeä tahtoo, että „Sanansepässä" olisi vain kenguilistä. Tällä numerolla on kerätään toivomus täytetty. Valitamme vain, että kaikki kirpoiftukset eivät tähän mahtuneet. Unkarilaisen veljen saarna ilmestyy Joulunumerossa. Muuten olemme sitä mieltä, että ei niitä syntejämmekin sovi jättää kellman alle ja siksi „Sanasepän" seuraavalla kerralla ilmestyy Väitukan numerona. Jos joku haluaa tätä muoa saada omaan talouonsa muistoksi, voi tilata — ylipainos on otettu. Tämän arvon hinta 5 senttiä.

Äskettäin v. 1934. № 6. „Sanasepän" toimitus.

Est. A-5970

SANASEPPÄ

EESTIN INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

Toimituksen osoite: Narva-Jõesuu, Kallivere, Kulla.
telef.: - " - 47 d.
Julkaisija: Inkeri-Seura, vastaava toimit. L. Reijo.

№ 10. XI. 1931 Väikylän numero Vuosika.

MONI SANA LUKIJIL.

Tämä "Sanaseppä" on V ä i k y l ä n nummari. Meil on paljo riijelty, ket ovat väikyläläiset; inkeriläiset vai venalaiset. Moni arvaja, et väikyläläiset ovat puhasverisiä venalaisia, moni taas sil nagraa ja sannoo väikyläläisiä inkeriläisiks, ja näinikkää riitaa tapaja vaikk kui kavvaks.

Vennään tsaarin politikka oli muuttaa kaik suo - men sukkuu rahvaat venalaisiks ja sen peräst meil inkeriläisiilki pantii kaglaa "vennään" pravoslavno usko ja ovatti vennäänkieliset shkoulut. Tämänkää saatii nii paljo aikoo, et paljo inkeriläisii noisi lukemaa itseetä venalaisiks.

Nu myö jouvuimmo Viron ~~xxi~~ al hävitettii ne ~~xx~~ vennäänkieliset shkoulut Kallivierest, Vanastkyläst ja Kullalt, a Väikyllää jäi entist viisi ja viel tänäpääki Väikyläss i Säärkyläs tallata meijen ●rmaa kieltä jalan al nii ku orjuuvon aikan.. Onk tä mä oikeo ja hyvä se jääköö nyt sanomatta ja hävi - jääko meijen oma kieli Väikyläst vai ei hävvii, se on tietämättä, tämä "Sanasepän" nummari onki aja - teltu va jättää tuleviil polviil istoritshoskooks paamjatnikaks (historiallisoksi muistopatsaaksi) ko häviättää Väikyläst ja Säärkyläst tämä oma kie li ja honki, siis noisheo arhiivan parvilt tämä

i 46949112 TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

pieni "Sanasoppä" ja läätköö koko maailmal millino oli rahvas ja sonen elämä Väikyläs vuuvvell 1931.

KODURAHU SAAVUTAMISE POOLE EESTI INGERIS.

Professori V.E r n i t s kirjuttaa kotirauhan saavuttamisest ja kulttuuri assoist.

E E S T I K U L T U U R INGERIS. on oma kandjate, eestlaste arvu poolest kõiga väiksema ulatusega, kuna eestlasi on Eesti Ingeris võrdlemisi vähe-ainult piirivalve, mõned õpetajad ja muud isikud. Kuid eesti kultuur on kaudselt tuttav kogu Eesti Ingeri elanikonnale, sest eesti keelt oskavad enam vähem kõik Eesti Ingeri elanikud, isegi Karstala venelased. Riigi ja ümbruskonna rahva enamuse keelena on eesti keele oskamine Eesti Ingeris möödapääsematu, Eesti kultuuri mõju samuti. See ei tähenda aga seda, et Eesti Inger rahvas peaks eestistuma ja omad senised kultuurid maha jätma. Oma väärtused on ka teistel kultuuridel, millised pakkuvad paljugi rahva üldarenemise tõstmiseks. Praegusel ajal on võimatu haritud inimeseltunda üht ainust kultuuri, vaid ikka tuleb seda täiendada teiste kultuuride andmetega. Nii ka Eesti Ingeris.

S U O M A L A I N E N KULTTUURI on Eesti n Inkerin peruskulttuuri, vaikkakin se esiintyy kahdessa eri muodossa. Vanhin niistä on varsinainen i n k e r i l ä i n e n kulttuuri. Tämän inkeriläisen kulttuurin ikä on yli 1000 vuotta vana, tämä n on saanut alun jo niilt aikoilt, kosk kaik suomen sukuiset rahvaat olivät yhes ja olivat yks kansa. Tämä kulttuuri on kasvanut i voimistunt Inkeris puhtaana, ja vast männeil vuosil, viimisil aikoil on sihi sekottunut vähän venalaist makkuu ja haisuu just vennään kirkon ja shkoulun kautt. Va tämän kulttuurin pohja on siiski suomalaine ja mokomaks jääpiki. Eihä paljas "vennään usko" tie kottää venalaiseks. Onhaa meil Eestistoistsatton tuhatta "vennään uskoisia" - kreikkalais-katolikkalaisia, ket ovat siiski kaiken parempia eestiläisii, nii ku nykyne Riigivanem herra Pätski.

Mitä taas tulee Kullan ja Kallivieren s u o m a l a i s e e n kulttuuri in, niin on se kotoisin Suomesta, josta se siirtyi Inkeriin n. 300 vuotta sitten. Kansasta tuntuu, että se kulttuuri eroaa tuntuvasti varsinaisesta inkeriläisestä kulttuurista. Itse asiassa on ero kuitenkin hyvin pieni, sillä kieli on sama. Pääero onkin vain siinä että yhdet ovat kreikkalais-katolilaisia, toiset taas luterilaisia. Mutta tämä ero ei merkitsetätä nykyä mitään, koska Vapaassa Eestissä ovat kaikki uskonnot toistensa vertaisia. Myös xx kirjakieli on y h t e i n e n kaikilla inkeriläisillä ja Inkerissä asuvilla suomalaisilla, nimitäin suomen kieli ja kaikki "väikylän" "kullan, "inkerin" "maan j.n.e. kielet" ovat vain sen se on suomenkielen murteita

V E N N Ä Ä N K U L T T U U R IST PROFESSORI V ERNITS sannoo, ett seki on olemas Eestin Inkeris vaikk on tullutki myöhemmäs. Vennään kulttuuri Väikyläs ei va olo tehnyt eikä voi kettää tehä xx venalaiseks, siis ku ihmine on syntynyt inkeriläiseks.

Kaik kulttuurit ovat hyvijä ja Eestin Inkeris ne omvät jaa inkeriläisii eri laagerii. Sdn perü peräst kaikkiin pitäis tehä työtä yhess ja hyväs sovuss Eestin Inkerin ja koko Eesti Vapariikin hyväks.

Elagu kõikide sõbralik koostöö Eesti Ingeris!

Villem Ernits.

Mist on tullut nimi Inkeri?

Jo monija satoja vuosija on tätä meijen kotimaata kutsuttu Inkeriks. Moniki väikylän mies taitaa on kirrossut, mistä tshortalta mokoma nimi va on lövyetty. Nii, mää nyt tiijä, shkoulus ei opeteta, kirikossa ei ole saattu, kuuntelemm siis v mitä viisat uurijat sannoot. Yks istoriikka Snorre Sturlesson läkäjää, jott vuuvvell 1019 Olavi Sy likuninkaan tytär I n g e g e r d mäni veliko hnja-

zi Jaroslaavil miehel ja sai Laatokan linnan i sen maan pridanaaks. Sen jälkee sitä maata käytiki kutsumaa Inkerinmaaks saksaks Ingermalandia'ks

Toiset uurijat taas arvajat sitä,ett tämä nimi on tullut Inkere-nimisest joest. Nevan jokkee lou - natpuolelt virtaja pien joki ja senen nimi on ollut tietämättömilt aikoilt I n k e r e. No ja ko mei - jen esi-isät tulivat sen joen rannoille,nii heit k käytii kutsumaa inkeriläisiksx ja perästpäi heijen koko maata Laatokast Narvanjokkeessaa Inkerinmaaks eli I n k e r i k s.

Ei saa jättää mainimatt,ett eestiläiset nimittä tät meijen maat: Ingeri, venalaiset taas Ingrija ehkä Ingermalandija.Venalaiset ovat viel ottaneet Inkereenjoen nimeks: Izshora ja sen mukkaa välist kutsuut meit izshooriks. Eestiläiset ovat tämän nimen muuttaneet;isuriks. Izshori ja isuri nimmee Inkerin rahvas ei salli.Nämä sanat suututtaat viel nytki Inkerin miest ja naist ko punaine vaate härkää. Sen peräst on helppo arvaata,että nämä nimet izshori ja isuri ovat narrinimijä. Viha näit nimityksijä vastaa voi tulla siittäki ko inkeriläiset sotivat venalaisia vastaa,nii eiväthä siis hyö voineet sallii vihamiehen huutoja huutoja: Ishoori ja ko oli sota saksalaisija vastaa (1240) nii voi olla ett heijenkä oli siis virolaisijaki, ket olivat ottaneet jo kristinuskon ja ket huusivat inkeriläisii isuriiks. Pakanauskoset inkeriläiset eivät tietysti sallineet kaikkija kristinuskosija ja heijen antami ja nimijäki.

Olkoo nii ehk näi sana I n k e r i on oikee ja koko Inkerin rahvas nii kullalaiset,kallivierelai - set kui vanakyläläiset ja väikyläläiset ovat kaik i n k e r i l ä i s i j ä.

"No a vennään usko?" kyssyy Väikylän mies.Sihi pittää vassata:

"Olkoo inkeriläisel vennään,saksan luterin,baptistin,turkin,kiinan,leeninan ehkä its sarvipään us ko nii siiski hä j ä ä p i inkeriläiseks."

Ei sill ole häppee,ken viel vanannaki oppija ja totuutt etsii.

OMA KÖYHYYS PAREMPA VIERAST RAHHAA!!!!! *Muissa!!*

V Ä I K Y L Ä,

ONKO SEN VÄKI VENALAISTA?

(Kirjuttanut Antti Seppänen)

Väikylä.Se on yks suuremmist Eestin Inkerin kylist Liivaset,hiekkapellot ovat sen ympärel,Hiijan mä - ki uhkeest seisoo sen kynnyksell ja Rosonan lainet tuovat toisinnaa tervysijä Virost,toisinnaa taas suurest Inkerist, Laukaan varsilt. Oma mies kaikekest näkköö,et tämä kylä on oma Inkerin kylä,rah - vaan kieli on ihan oma,puhas oma kieli,no va siiski vana Väinämöine ei heläyttele tääl ennää kan - teleen kultasija kielijä ja kylän tanavoilta i kujalt ei kuulu suurt suomalaisuuven lauluu. Nii slaa vilaisuven henki on päässyt tänn. Ensi se tuli väkisee ja suurel kavaluksel nyt se jo pyrkii talon isännäks. Nii moniki Väikylän mies ja naine on jo slaavilaisuuven paulois ja ei opetaka ommaa last läkkäämää ommaa esi-issin kielt,va kaik "porusski" Kylän "inteligentit" eivät selitä rahvaalle totuut, vaa ain liets ot venälaist mielt ja henkee. Tshuvirinki on samallaine xx inkeriläine ku kaik myö toiset,a mitä hä on tehnyt?...

Kaik väikyläläiset ovat suomalaist sukuperrää. Heijen usko va on "pravoslavno".Ennä täll uskol petettii,no a nyt v.1931 pitäis olla jomokoma aikjot jokasen pitäis jo tiitää, et usko ei tie viel kettää venalaiseks. Ja näinikkää väikyläläiset ovat meijen luteri-"suomen"uskosin veljijä ja si - sarija saman Suuren Suomen suvun lapsija ja hei - jen kielt oppineet miehet nimittäät s u o m e n kieleks.

Ku "Sanaseppä" pyrkii kohottammaa inkeriläisyyt tää, nii sihi ei saa muuta sannoo ko,et se on oikee työ ja tie,sil va se rahvas eläää ja voimistuu,ken tietää,mitä hä on. Ja ko "Sanaseppä täss pyhäs tais telus on välist ehk liijan kippeest pistänyt slaavilaisuuven kammartajien rintaa,nii sil mittä ei voi,senperäst et totuuski on välist kippeetä.

Venalaiset ovat jo vuosisatoja olleet Suomen sukkuu rahvaille niiku kyykäärmeet, kyykäärmen työt hyö tekkööt koko Väikylä - hyö [illegible] koko Inkerin tappaa. Hyö [illegible] sen peräst myö [illegible]

sen peräst myö heit emme voi sallii.

Myö "Sanasepän" ympäril olevat inkeriläiset hyväl mielel tahtoisimm, ett meiejn ja väikylän rahvaan välil olis hyvä sopu ja rauha, tahtoisim, et hyöottasivat "Sanasepän" itsel ystäväks ja yhes meijenkää käsi käes seisosivat o m a n r a h v a a n ja o m a n m a a n puolest.

Meil on yhteine syntymämaa, kaunis Inkerinmaa.
Meil on yhteine assee! (asia)
Meil on yhteine työ!
Väikylän lukija, ole siis meil veljä, tule yhtee taistelemaa - ja kerran voittamaa!
Avahhu! Avahhu! Avahhu!
Täs mieles paremmat tervyset Väikylä rahvaalle!

Soomevere. 17.XI.1931 Antt. Lappänen.

" K O T I R A U H A "

Professori V.E r n i t s on koko maailmalle toitottanut, että Eestin Inkerissä solmitti Kullan ja Väikylän johtomiesten välillä kotirauha. Reijo ja Tshuvirin muka sopivat. Kerromme siis kui se rauha tehtii.

Prof. Ernits, magistrant Angere ja peltomies Reijo marssivat oktjabris(lokakuussa) Väikyllää. Koputtettii priesteri* L e e t s'in uksel. Sielt kysyttii: "Kto tam?" ja matkamiehet jatkoivat matkaa. Mänivät opettaja Konton maijaa. Siel sama kysymys, va siiski perennaine avasi uksen ja kolt matkamiest pääsivät tuppaa. Tshuvirin olikin siel ja ensimäiseks taritsi Ernitsalle viinaa. Hänen kieli oli kovast "välillä" en tiijä siis oliko hä humalas vai sikahumalass.

Näi siis professori kävi hieroman kotirauhaa. Reijo itse kylläki ajatteli, et eihä nyt humalikkaan kelpaa muuvvalle ku pehon ja paatin all, Vestervallin arestantiks ja hullunmaijan katol tantsimaa ja tahto tulla pois. Angereki jo monta kertaa tempasi ihast ja sanoi: "Mennään pois mies, älä alenna itseäsi." No a Ernits vissin tiesi, et mokomaiset juomaratit kelpajat viel opettammaa Inkerin pienijä lapsijan, lapsetha eivät hoksaa, onko "utshtelja" (opettajan nimi hänel ei oikee kelpaa) humalas vai pohmelos, onko hä tarkka vai hullu.

Nii, no ja tämä Tshuvirin taitaa ties, et Ernits tuli Riikinvanemman puolest ja oli valmis ristii ettee lyömää, et vot, vot olkoo rauha, loppukoo Väikylän venalaissuttamine j.n.e. Ernits tämän usko, a Reijo sanoi: "Kaks viikkoo aikaa. Ko täs ajas ommaa sannaa työ herra Tshuvirin ett syö, siis oletta mies, a ko syött, siis olett täys konna."

No ja siis Ernits mäni vällää(pois) a Väikyllää tulivat mokomat ajatukset: vot skooro Estonsko kartoofeljnorespublikas annetaa russkoil kulttuuri avtonoomija ja siis mänkööt tsuhnat helvettii, meijen shkouluu jääköö vennään kieli, k tshortu Ernitsan kodurahu ja Inkerin kunuingas." Ja Tshuvirin omat sanat söi niiku mustalaine ja jatkoi Väikylän rahvaan nenäst vetämist, a Reijol sanoi: "Vot, meijen Väikylän murrel kirjuttaa ei saa."

"Miks? Onko synti ja greehh?"

"Ei synti, a ei o l e p u u s t a m i j a, vot buukvoja njettu."

Tshuvirin löysi Amerikan: meil ei ole puustamia! Vuonna 1931 ei ole puustamia(kirjaimia) mil kirjuttaa!

Lopuks tekisi mieli tehä julkine kysymys:

"Herra Andrei Mihaltsh TSHUVIRIN sanokaa, oletteko Väikylän 6-s klassisen shkoulun j o h t a j a vai ensimäisen klassin oppipoika?"

XI.1931. Äijä

VÄIKYLÄN SHKOULUSSA opetus alkaa vennään kielell kolmannest klassist aletaa moni tunti viikos opettaa saksan kielt. Omakielist sanna lapset eivät tohi sannoo koko 6 vuuvveessa. Opettajina-utshiteljnoinna ovat Andrei Mihaltš^Tšuvirin, frovva Kontto ja P.Kontto. Koulun johtajana on Tšuvirin. Tšuvirin ja Kontto ovat molemmat Inkerin miehiä ja molemmat läkäjät suomen kielt syntymästässaa. Frovva on eestiläinen puhuu eestin kielt tietysti ja siis saksan, frantsan ja vennään kilötä. Nyt on frovva käynyt oppimaa suomenkielt.

huolimattomuuden takia joutunut epäkuntoon. Paljon

I n k e r i - S e u r a n k i r j a s t o on huolimattomuuden takia joutunut epäkuntoon. Paljon kirjoja on kadonnut, m.m. ministeri Setälän lahjoittamista kirjoista on kirjastossa vain viisi kappaletta. Sanasepän toimitus pyytää niitä lukijoita, joilla on Inkeri-Seuran kirjoja hallussaan, palauttamaan ne nykyiselle hoitajalle rva Linda Reijolle, että hän voisi laatia niistä luettelon, jotta saataisiin selvä paljonko seuran hallussa kirjo-

~~la-löytyy.~~----------

Marraskuun 29 p. vietettiin Vaivaran malevan vuosipäivää Vaivarassa, jossa jaettiin myöskin kunnia - merkkejä. III luokan valkean ristin sai Kallivieren ryhmän päällikkö Sanasepän toimittaja inkeriläinen L. Reijo.

Tähän numeroon loppuu Sanasepän julkaiseminen ainakin tähsi vuodekvii

Est. A-5970

SANASEPPÄ

INKERILÄISTEN ÄÄNENKANNATTAJA

Toimituksen osoite: Karva-jõesuu, Tallivere, Tulla.
telef.: - " - 47 d.

Julkaisija: Inkeri-Seura, vast. toim. E. Kosteinsalo.

№ 11-12. XII-1931 | Joulumumero. | V vuosikerta.

"ÄLKÄÄ PELJÄTTÖ!"

Seimen lapsi on jälleen keskellämme. Avuttomana, pienenä hän makaa kapaloihinsa käärittynä. Mutta merkillinen kirkkaus hänestä loistaa, kirkkaus, joka ei valaise ainoastaan sitä, minkä me voimme silmillämme nähdä, vaan joka tunkee syvälle, meidän sisimpäämme, suoraan sydämeen, ja näyttää meille, mitä siellä on muilta ja usein meiltä itseltämmekin kätkettynä ja salattuna. Samalla tavalla kuin nuo paimenet, joista jouluevankeliumi kertoo, säikähtivät heidän edessään seisovaa enkeliä ja heitä ympäröivää kirkkautta, samoin mekin vielä tänä päivänä pelästymme tuota kirkkautta, joka joulun lapsesta meitä kohden säteilee. Se paljastaa meille kaksi elämää, sen, jota olemme eläneet ja sen, johon elämän Herra meitä kutsuu. Ja kun entinen elämämme tässä valossa joutuu tarkasteltavaksemme ja katseltavaksemme, emme voi muuta tehdä, kuin yhtyä Paavalin huokaukseen: Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista! Samalla tulee meille myös tärkeimmäksi kysymykseksemme Mitä minun on tekeminen, jotta pelastuisin?

46949112

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Tämä kysymys on kuitenkin sellainen, että me luonnollisina ihmisinä juuri sitä eniten pelkäämme. Sentähden myös, kun Herran kirkkaus meitä lähestyy, me emme tahdo sen piiriin joutua, vaan yritämme sitä pakoilla. Siksi rakkaaksi entinen elämä on käynyt, se elämä, jonka loppuna on kuolema, synnin palkka. Mutta tämän pelkomme tähden kuuluvatkin meille sanat: Älkää peljätkö! Ei Jeesus lapsi tullut mukanaan kirous ja onnettomuus, vaan hän tuli tuoden iloa ja siunausta, sillä hän oli Vapahtaja, Kristus Herra. Jumala rakasti maailmaa, näki sen hädän ja sentähden lähetti Poikansa tänne. Hänen tahtonsa oli ja on, että maailma ottaisi hänet vastaan. Mutta se pelkäsi valoa niinkuin mekin pelkäämme eikä ottanut häntä vastaan. Sama sanoma hänen tulostaan kuuluu jälleen meille. Ja sekysyy niinkuin aikaisemminkin, otammeko hänet vastaan, annammeko seimen lapsen tulla kotiimme, tuomaan sinne ja meille jokaiselle vapautusta entisestä elämästämme, joka ei Herran kirkkautta kestä ja joka meitä kahlehtii ja painaa. Hänen mukanansa on uusi elämä, elämä armossa ja rauhassa.

Kun Herra tänä jouluna kolkuttaa meidän sydämemme ja kotimme ovelle, älkäämme silloin peljästykö, vaan valmistakaamme hänelle niissä sija. Eikä ainoastaan jouluksi, rauhan juhlan ajaksi, vaan sillä tavalla, että hän saisi jäädä asumaan niihin, saisi tehdä ne uusiksi ja siten tuoda meille jokaiselle iankaikkisen siunauksen, joulun lahjana.

H.K.Erviö.

Kokoontukaa armon lapset
Jeesuksenne seimen luo,
Ihastukaa janoovaiset,
Herra yölle lopun suo;
Kirkas päivä koittaa taas,
Kiitä kansa Jumalaas!

ETEENPÄIN [illegible] HUOLIMATTA JA VOITTO ON MEIDÄR!

Mennyt vuosi on ollut suurten koettelemusten ja raskaiden vaikeuksien vuosi. Rajan takana on poliittinen sorto yhä vain yltynyt ja Inkerin heimon kärsimykset vain suurentuneet. Yhä uudet viestit ovat kertoneet siellä vallitsevasta mielivallasta. Tuhannet ovat suoranaissesti joutuneet ryssän kaushuntekojen alaiseksi. Kodit on hävitetty, perheenjäsenet on eroitettu toisistaan ja lähetetty mitkä Siperian aavikoille, mitkä Karjalna metsiin, mitkä Muollan kaivoksiin. On tuntunut siltä, että ryssä ja bolshevismi on tahtonut yhdellä iskulla hävittää maan päältä koko Inkerin heimon. Mielet ovat jo tästäkin olleet murheelliset ja taloudelliset vaikeudet omallakin puolella rajaa ovat vain mielenmasennusta lisänneet. Lisäksi tapahtui jouslukuun 1 päivänä rajalla ryssän kätyrien toimeenpanema teko, joka on järkyttänyt koko rajan rahvasta ja saanut sen epävarmuuden ja turvattomuuden tilaan.

Moni on ollut kadottamaisillaan uskonsa. On kysytty: "Kannattaako enää toivoa, kannattaako enää ponnistella, eikö kaikki ole turhaa?" On myöskin sanottu: "Vastassamme on niin valtava voima ja sen käyttämät keinot niin pirulliset, ettei sitä vastaan mitään voi tehdä'

Näin on sanottu, mutta näiden ajatusten lausuja on ollut heikko ja epäilijä, joka ei ole uskonut oman kansansa voimaan ja oikeuden voittoon.

Joka oikein tuntee kansansa, tämän kovia kokeneen Suomen kansan, tietää, että se raskaan historiansa aikana on kokenut vieläkin suurempia koettelemuksia kukistumatta, murtumatta. Monta kertaa on parina kolmena vainovuotena lyöty maahan vuosisatojen työ. Kokonaisia kuntia on ollut autioina, ihmiset tapettuina tai vietyinä Sisä-Venä-

jällä, kylät ja kirkot poltettuina ja raiskattuina. On ollut aikoja jolloin sivistystyö on ollut niin vaikeata, että kirjojen puutteessa sopinenkin on ollut koiverrettava puuhun. On ollut pimeitä epätoivon vuosia sodan, nälän ja kulkutautien kynsissä, jolloin ei ole näkynyt mitään valkenemisen merkkejäkään. Mutta aina kansa on jaksanut nousta, aina se on jaksanut aloittaa taloudellisen ja sivistyksellisen rakennustyön alusta.

Suomen kansa on kokonaisuudessaan osittautunut suureksi kansaksi, suureksi kansaksi kärsimyksissään ja kun näin on ollut voimme täydellä luottamuksella uskoa Inkerin heimon, erään Suomen kansan perheimmän osan nousuun. Tämä kansa on kansallisuuttaan menettämättä jaksanut elää kolmattasataa vuotta vieraan vallan miljoonakaupungin liepeillä. Eikä se ole vieläkään kuollut eikä elinvoimaansa menettänyt, sen ovat monet viime vuoden tapaukset osoittaneet. Pelko ei ole pojasta muuttunut, kansalta voi vielä ihmeitä odottaa.

Mieni kuitenkin epäilee, pystyykö mikään pieni, vaikka se kaikkensa uhraisi loppumattomiin taistelemaan ylivoimaista painostusta vastaan. Tähän asti kuitenkin kansojen historia on meille lohduttavan vastauksen. Sellainen kansa, joka on kaikkensa uhrannut, joka ei ole elämänusk aan menettänyt, joka ei ole taipunut vieraan sorron eikä kansallisuuteen, on aina lopuksi perinyt voiton, jos sen päämäärät ovat olleet ylevät ja suuret. Oikeus on ina lopulta voittanut ja vääryys saanut väistyä. Ei mitään kansaa ole miekalla ja väkivallalla surmattu, omaan heikkouteensa se on langennut, joka kansojen joukosta on kadonnut.

Suomen kansan vuosisatainen pyrkimys yhdistyä, vapautua vieraasta mielivallasta, saavuttaa tasa-arvoisuus muiden kansojen kanssa ja saada elää rauhassa omaa kansallista elämäänsä on niin oikea ja ylevä, ettei sitä voi väkivalloin ja vääryydellä sortaa ja kukistaa. Siitä on todistuksena Eestin ja Suomen vapautuminen. Vielä pari vuosikymmentä sitten näyttivät näiden maiden vapautumistoiveet yhtä vähäisiltä kuin konsanaan nyt Inkerin, mutta niissä jaksettiin kuitenkin uskoa ja tehdä työtä vapauden puolesta ja niin mahdottomalta näyttänyt muuttuikin todellisuudeksi. Vahinko vain, ettei näissä maissa tällöin oman hädän aikana jaksettu käsittää heimokansojen hätää, sillä silloin olisi Inkerinkin kysymyksiin nyt valoisammassa vaiheessa.

Voi olla, että tilanne juuri nyt näyttää pimeämmältä kuin koskaan ennen, mutta on muistettava, että juuri ennen aamunkoittoa pimeys luonnossakin on suurin. Suurimman pimeyden ja masennuksen jälkeen seuraa suurin valkeus ja toiminnan aika. Suomen heimon uusi aamunkoitto lähestyy päivä päivältä. Oletko valmistautunut sitä vastaanottamaan?

S U R U K S I A K O M A.

Joulukuun 1päivänä kohtasi Eestin-Inkeriä suuri suru. Sen kansallinen johtaja, tämän lehden vastaava toimittaja Leander Raijo joutui katalan konnantyön uhriksi. Rajalta Eestin puolelta hänet vietiin, rajarauhaa törkeästi loukaten, tuntemattomia kohtalolta kohden. Hauvan olivat jo asiamme viholliset häntä käsiinsä yrittäneet, hänen päästään rahoja luvanneet, nyt ne siinä onnistuivat kiitos petturien.

Isku oli kova, mutta se ei saa meitä herpaista, meidän on näytettävä, että asiamme on niin kallis, etteivät tällaisetkaan keinot sitä nujerra.

Uskomme, että viranomaiset tulevat tekemään kaikkensa asian selvittämiseksi ja tällaisten tapausten uusiintumisen estämiseksi, sillä loukkaus kohdistuu yhtä paljon valtioon kuin meihin.

M I L L O I N ?

Milloin pääset valohon
heimo pieni avuton ?
Vuosisadat sorron yössä
ahertelit orjan työssä,
kaikki toiveet parhaimmat
pelkkää tuskaa tuottivat.

Kautta aikain ankeain
vaivojasi valittain
vapautta vuotit kauan -
palkaksi sait mieron sauvan.
Pettymystä katkeraa
voisko kenkään hahmoittaa ?.

Kodin rauhan kaipaus,
se on niinkuin kangastus,
näköpiirin rajamailla
väikkyy saavutusta vailla.
Sanomaton kaiho vain
sydämeen käy ahdistain.

Elon tiellä avuton
näet kurja sovinnon :
Taivon tähti korkealla
vilkkuu yössä taivahalla,
viittoo tietä oikeaan.
Siihen tähteen turvataan!

17. 12. - 31. E.Kosteinsalo.

Puhe, jonka pastori Sztehlo piti Eestin-
Inkeririssä 25.10.1931

Toisessa Kuningasten kirjassa on eräs mielenkiintoinen kertomus. Tämä kertomus kertoo ajasta, jolloin Israelin ja Syyrian välillä oli sota. Israel oli JUMalan valittu kansa. Sen auttaja ja johtaja oli Jumala, Syyrialaiset taistelivat Jumalaa vastaan. He olivat tyytymättömiä olonhimoa ja tahtoivat yhä enemmän ja enemmän valtaa ja rikkautta. Tähän aikaan eli mies Jordanin varrella, jonka nimi oli Elisa Tässä kertomuksessa pitää meidän silmäämme erityisesti kaksi Elisan ominaisuutta. Ensiksi hän on kuin sotilas, joka valppaana seisoo vartiopaikallansa ja rohkeasti taistelee vihollissota vastaan. Syrian kuningas on yhtäkkiä aloittanut sodan Israelia vastaan. Silloin ilmoittaa Elisa Israelin kuninkaalle, että vaara uhkaa. Ja tämä eit tapahtunut ainoastaan kerran tai kaksi. Aniken, mitä Syyrian kuningas puhui makuuhuoneessaan, tiesi Elisa ja ilmoitti Israelin kuninkaalle:Varo, sinun vihollisesi tulevat. Tämä paikka missä Elisa seisoi oli tärkeä paikka. Elisa tiesi, että hänellä oli suuriarvoinen kutsumus. Hän ei väsynyt vaan hän piti ainaa rajaa silmällä, nähdäkseen mitä Jumalan vihollinen puuhasi. Hän jäi paikalleen silloinkin, kun vihollisen sotilaat tulivat ottamaan häntä kiinni, eikä arkana paennut. Hän rukoili Jumalaa ja luotti Häneen.

Tälläisellä Elisan paikalla olette nyt Te Inkerin kansa. Samanlaisella vartiopaikalla on Unkarin kansa ollut noin 700 vuoden ajan. Se on ollut muuri, jota pakanoitten aseet usein ovat särkeneet. Juuri 400 vuotta sitten, 1526 Mohacsin taistelussa, kuoli Unkari turkkilaisten jalkoihin mutta esti kuitenkin niiden ryöstävät laumat edemmäksi kulkemasta. Nyt on Unkari tynkä, mutta me emme ole unohtaneet kutsumustamme, ja jos Jumalan tahto on, täytyy meidän vieläkin suojella muita

kansoja. Ja on ihmeellistä että sama kutsumus on
myös teillä, inkeriläiset, ja sama Suomen kansal-
le. Heimokansat seisovat yhdessä rajalla ja var-
tioivat sitä, ettei Antikristus pääsisi sen ylit-
se. Älkää unohtako, että teillä on näin suuri-
arvoinen tehtävä. Antikristus on aina valmis ja
hän tulee silloin kun me emme aavistakaan. Inke-
rin kansa, sinun täytyy seisoa tällä vartiopai-
kalla niinkuin Elisankin täytyi. Sinun pitää
pitää silmäsi auki ja katsoa mitä Antikristus te-
kee ja mistä hän aikoo hyökätä. Sinun pitää huu-
taa samoinkuin Elisa:"Varokaa vihollista"Mutta
ei vain sinun, Inkerin kansa, täydy seisoa tällä
paikalla, vaan juuri sinun, rakas ystäväni.
Ei ainoastaan Euroopan kristikansa ole vaarassa
vaan myö sinun sieluasi uhkaa suuri vaara. Sa-
moinkuin Syyrian kuningas taisteli Israelia vas-
taan samoin taistelee perkele sinun sieluasi vas-
taan, eikä pysy ennen rauhassa kuin on valloitta-
nut sinun sielusi. Älä ajattele, että sinä olet
turvassa, koska sinä olet kristitty. Perkele on
saattanut lähteä pakoon sinun sielustasi, mutta
se voi palata takaisin ja,kun huomaa huoneen puh-
distetuksi, ottaa mukaansa seitsemän muuta häntä
pahempaa henkeä, ja ne tulevat sisään ja asuvat
siellä. Silloin on viimeinen tila oleva pahempi
kuin ensimäinen. Kristityn elämä on aina taiste-
lua taistelua perkelettä vastaan. Jos on tosi
asia, että Jumala elää, niin on sekin toisi, että
saatana elää k ja pyytää sinun sieluasi. Inkerin
kansa sinä seisot vartiopaikalla, mutta sinun var-
tiointisi on vain silloin hyvää, kun jokainen
sinun jäsenesi omalta kohdaltansa taistelee per-
kelettä vastaan.

Kuningasten kirjan kertomuksesta näemmme
me myöskin, että Elisa oli uskon sankari. Kun
Syyrian kuninkaan sota Israelia vastaan menestyi
huonosti, tuli hänen sydämensä levottomaksi. Hän
kutsui palvelijansa ja sanoi hänelle:" Ilmoita mi8
nulle kuka meikäläisistä pitää Israelin kuninkaan
puolta."Mutta palvelija sanoi:" Israelin profeet-
ta Elisa tietää kaikki ja ilmoittaa kuninkaalle."
Silloin päätti Syyrian kuningas ottaa Elisan kiinni.ä Hän lähetti suuren sotajoukon , joka yöllä piiritti sen kaupungin, jossa Elisa asui. Aamulla kunElisan palvelija näki sotajoukon, huusi hän epätoivoisesti:" voi, herrani, mitä me nyt teemme?" Mutta Elisa ei pelännyt, ei lähtenyt pakoon eikä kadottanut toivoansa. Hän jäi vartiopaikallensa ja sanoi:" Älä pelkää, sillä niitä on useampia jotka meidän kanssamme ovat." Ja sitten Herra avasi myös palvelijan silmät. Hän näki, että vuori oli täynnä tulisia vaunuja ja hevosia Elisan ympärillä,

koko syyrialainen sotajoukko oli yhtä miestä vastaan, mutta siitä huolimattahän ei pelännyt, sillä Jumala oli hänen puolellansa. Onko sinulla, Inkerin kansa tällainen usko? Onko sinulla, rakas ystävä, onko meillä tällainen usko? Ei, meidän uskomme om vain Elisan palvelijan uskoa. Me pelkäämme ja huudamme:"Voi Herrani, mitä me nyt teemme?" Aika on paha ja koko maailman pahuus on meitä vastaan, Me olemme näissä vaivoissa ja murheissa epäuskoisia ja toivottomia. Meidän silmämmd ovat suunnatut vain maailmaam, me katsomme vain perkeleen työtä. Aika on paha, me olemme epäuskoisia, mutta Jumala om hyvä.

Paavo Ruotsalaisen luo tuli kerran vaivattu ja kiusattu, toivottomuuden partaaalla oleva nuorukainen. Kun Paavo oli kuullut nuorukaisen valituksen, sanoi hän syvästi liikutettuna:"Ruule poikani , usko sinä Herran Jeesuksen päälle, niin tulet autuaaksi." Kyllä rakkaat ystävät, Jumala on hyvä, Hän on paljoa parempi kuin ajattelemmekaan: Hän on antanut ainoan poikansa meidän avuksemme. Mutta me olemme sokeita kuin Elisan palvelija. Me emme näe kuinka Kristus on väkevämpi ja voitollisempi kaikkia sotajoukkoja. Jeesuksesta Kristuksesta virtaa meihim elämä vaivojen ja murheitten keskellä Me saamme tänään kirkon Jumalalta, missä me saamme kuunnella Hänen sanaansa ja missä me Jumalan armosta pääsemme osallisiksi Hänen armolahjoistansa.

Aika on paha, perkele yrittää turmella meidät, mutta Jumala on hyvä. Kristus taistelee ,

meidän kanssamme suuressa armossansa. Minun terveh-
dykseni Unkarista on:"Taistele ja usko, Jumala
on hyvä!" Pyytäkäämme kaikki Jumalalta meidän
Herraltamme tällaista taistelevaa uskoa, ja sil-
loin minä toivon, että tästä kirkosta tulee varmas-
ti Jumalan luja linna. Aamen.

23. 10.31.

Ryssänmielisten murheita

Kallivieren koulu paimenkouluksi.- Äskettäin eräs inkeriläinen äiti valitti, että nykyään opetetaan semmoista kieltä koulussa, jota eivät puhu ihmiset, mutta jätti sanomatta, ketkä sitä puhuvat, naakat vai korpitko.

Hän sanoi, että silloin kun koulu olisi eestinkielinen, voisi siellä valmistua kunnollisia karjanpaimenia. Hiin sanoi, ja samassa henkäyksessä lisäsi, että jos nykyisen saksankielen sijaan opetettaisiin venättä, niin ei tarvitsisi lasten juosta ihmisiä pakoon.

Kah-nythän lukija kai ymmärtää, kutka ovat ihmisiä.- Eräs"Inkerin valistaja" myönsi toki Inkeriläisille sällin arvon, mutta tuon äitiparan mielestä, eivät inkeriläiset kelpaa edes karjapojiksikaan, jos saavat hiukan opetusta.

Valistusharrastusta sekin!

Kuulo.

Joka halveksii omaa kieltään se joutuu kaikkien halveksunnan alaiseksi.

Toisia liehittelemällä ei näiden kunnioitusta saavuta, vaan päinvastoin ylenkatseeh.

Vain omalla kansallisella pohjalla kansa edistyy tasaveroiseksi toisten kansojen kanssa, vieraat tavat ja kielen omaksuen se jää aina muiden xxxmmn,varjoon, näiden armoille ja nöyräksi

Suomalaisia Neuvostoliitoon.

Tänä syksynä on paljon suomalaisia siirtynyt rajan takse-puoleisia olojn hakemaan. Muuttaneita on Suomesta ja Amerikasta. Karvanlin kautta on paljon menneitä, nyt joulukuussakin suuret joukot.

Siirtolaisuus on johtunut siitä, että ryssät ovat agenttiensa kautta luvanneet erinomaisia oloja siirtolaisille, rahaa, leipää, työtä ja maata. Ryssiltä on näet alituisten vainojen, karkoitusten ja turhieh lupausten takia loppumassa kunnollinen työvoima ja nyt sitä yritetään saada ulkomailta. Onpa siirtolaisille Suomessa luvattu maata Inkeristäkin, sillä ei sielläkään autioitten talojen pellot näy kasvavan geepeeuun käskystä vaan tarvitaan sinnekin työvoimaa. Monet työttömät, puutteessa olevat ja varakkaatkin ovat tarttuneet tähän oivalliselta näyttävään syöttiin, muuttaneet omaisuutensa rahaksi ja lähteneet matkaan.

Nyt on alkanut saapua tietoja siirtolaisten oloista ja huonosti näyttää heidän toiveensa täyttyneen. monet haluaisivat palata jo takaisin, jos heillä olisi mahdollisuuksia. Niinpä eräs karjalaan joutunut (siinä ovat melkein kaikki sijoitettu) amerikan-suomalainen, jolla oli mukanaan huomattava rahasumma toista tuhatta dollaria, valittaa, että hänet heti rannassa ryöstettiin niin tyhjiin, ettei hänellä ole mitään mahdollisuuksia takaisinpääsyyn. Toisilla on sentään sisu säilynyt. Niinpä eräskin kirjeessä kiittää maan erinomaisuutta, selittää, että kaikilla aloilla on edistytty, että työläiset tekevät ilomielin työtä kun ovat päässeet sortajistaan j.n.e. loppumattomiin. Kaiken tämän hän maassa aivan outo on saanut selville vain parissa viikossa, mutta omista asunto-vaatetus -palkka ja ruuansaantioloistaan hän lupasi vasta kirjoittaa myöhemmin, koska hän ole niistä saanut selvää kuvaa. Olisipa sen tään luullut oman suun olleen lähempänä kontin suuha, mutta kylläpä hän nyt talven tultua saa selvän oloistaan, sillä nahkaiset ovat

selvän oloistaan, sillä siirtolaiset on suurelta osalta sijoitettu kylmiin parakkeihin ja monet m.m. nyt ameriikasta sinne lähteneet olivat aivan ohkoisissa vaatteissa.

Näyttää siltä, että vieläkin on suomalaisia, jotka sokeasti uskovat ryssään, siitä huolimatta, ettai siltä taholta ole koskaan mitään hyvää kansallemme tullut. Siitä hhuolimatta, että ryssä on aina pettänyt pyhimmätkin lupauksensa. Mutta tuntuu myös siltä, että suomalaiset venäjällä ovat nyt joutuneet niin kovaan elämän kouluun, että heidän silmänsä vihdoinkin lopullisesti aukenevat, että he vihdoinkin pystyvät joka tilanteessa vetämään rajan oikean ja väärän välillä.

Tämä numero on Sanansaattajan viimeinen tänä vuonna. Sanansaattajan toimitus lausuu avustajilleen parhaimmat kiitokset sekä toivottaa kaikille lukijoilleen ja ystävilleen rauhallista joulua, hyvää ja onnellista uutta vuotta sekä edelleenkin voimia, harrastusta ja uskoa Inkerin asian ajamiseen.

INKERI KUTSUU MEITÄ

Sanansaattaja tulee edelleen ilmestymään ensi vuonna. Sen vastaavaksi toimittajaksi on Inkeri-Seuran johtokunta kokouksessaan 16.12.31. valinnut E.Lostensalon.

Tulevana vuonna tarvitsee Sanansaattaja entistäänkin enemmän kannattajiensa tukea. Levittäkää lehteä, lähettäkää sille kirjoituksia. Vuosi tuullanne on ettei Inkerin ainoa lehtikuole

INKERIN ASIA VOITTOON!

Lehden tilausbinta on 50 senttiä Eestin-Inkerissä. Lehden voi tilata joko toimitukselta suoraan tai Kallivieren Postiag. kautta